

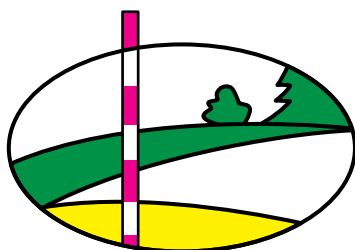

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY

66

prosinec 2008

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Pozemkové úpravy

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

- Ústřední pozemkový úřad

Těšnov 17 Tel.: 221 811 111
117 05 Praha 1 Fax: 224 810 478
E-mail: info@mze.cz www.mze.cz

Prosinec 2008

č. 66

ISSN 1214-5815

Obsah

Str.

1. **Informace ČMKPÚ**
2. **Informace o zhodnocení dosavadního průběhu soutěže „O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách v r. 2007“**
4. **Plán společných zařízení a limity dané obvody pozemkové úpravy a nedostatečná formální závaznost plánu jako úředního dokumentu**
*Ing. Hana Jeníčková,
Pozemkový úřad Ústí nad Orlicí*
5. **Čerpání finančních prostředků z Evropské unie na stavbu polních cest na sokolovsku pokračuje**
*Ing. Marie Gregorová, Ing. Dagmar Horychová,
Pozemkový úřad Sokolov*
6. **Polský venkov a společná zemědělská politika v EU**
Dr. Ing. Wojciech Przegon, Kraków
9. **Ekonomické údaje v dokumentaci staveb**
Ing. Jiří Blažek, Brno
12. **Polní cesty – Optimalizace technického stavu polních cest cestou nových technologických postupů**
*Ing. Petr Málek, PhD., Ing. Ivo Celjak, CSc.,
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
– Zemědělská fakulta*
15. **Hraniční stromy**
Ing. Pavel Kyzlík, Dobřichovice
17. **Studium Pozemkových úprav na Agronomické fakultě Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně**
Prof. Ing. František Toman, CSc., AF MZLU v Brně
18. **Činnost Pozemkového úřadu Louny**
Ing. Marie Nýdrová, ředitelka PÚ Louny
19. **Souhrnné údaje o pozemkových úpravách v období 2004–2008**
Podle podkladů MZe–ÚPÚ
24. **Obsah celého ročníku 2008**
26. **Vyhlášení 3. ročníku celostátní soutěže „O nejlepší realizované společné zařízení v PÚ v roce 2008“**
27. **Příhláška**

Zajišťuje: **Ing. Pavel Gallo - příprava a projektování,**
Perucká 1, 125 00 Praha 2
Tel./fax: 224253 194
E-mail: pavel.gallo@gallopro.cz

Redakční kolektiv:

Ing. KAMIL KAULICH,
Ing. HELENA KMENTOVÁ,
Ing. MIROSLAV KNÍŽEK, CSc.,
Ing. PAVEL GALLO,
Ing. PETR CHMELÍK,
Ing. VÁCLAV MAZÍN

Za obsah článků odpovídají autoři.
Neprošlo jazykovou úpravou.
Vychází v nákladu 500 ks.

Tisk: **TEMPO PRESS, polygrafický podnik,**
Milan Jandík
Chmelová 2893, 106 00 Praha 10
Tiskárna: Kladenská 140, Úhonice,
Praha-západ
Tel./fax: 272 651 728
Mob.: 606 591 235
E-mail: tpress@centrum.cz

Foto první str. obálky Ing. Kamil Kaulich

Milí přátelé, čtenáři a přispěvatelé časopisu,

dnes dostáváte poslední číslo 66 dosavadní řady časopisu „Pozemkové úpravy“, který byl poprvé vydán v květnu roku 1992. V té době jsme předložili MZe ČR „Program osvěty v pozemkových úpravách“, který obsahoval vydávání časopisu, program vzdělávání v oboru, vydávání metodických návodů, vzorových projektů apod. Za podpory Ing. Zdeňka Černého, ředitele bývalého odboru Péče o půdu a pozemkových úprav MZe ČR, se podařilo vydat první číslo časopisu. Několik prvních čísel nebylo číslováno, neboť jsme nevěděli jaký bude o časopis zájem a jak dlouhé bude jeho trvání. Díky spolupráci všech zúčastněných se vydává již 16 let a od prosince 2004 získal vyšší prestiž a používá označení ISSN 1214-5815. Od příštího roku bude časopis vydávat ČMKPÚ, bude mít novou tvář a též novou redakční radu.

Chci využít této příležitosti a všem, kteří se na vydávání časopisu podíleli poděkovat.

Kdybych měl jenom vyjmenovat všechny přispěvatele, zabralo by to celou stránku a tak děkuji všem z řad ÚPÚ, pozemkových úřadů, ČÚZK, vysokých škol, výzkumných ústavů a široké odborné veřejnosti.

Věřím, že dosavadní přispěvatelé a příznivci časopisu budou i nadále spolupracovat a svými články, názory a zkušenostmi přispívat k rozvoji oboru pozemkových úprav.

Poděkovat bych chtěl i členům dosavadní redakční rady, zejména Ing. Miroslavu Knížkovi, CSc., polygrafickému podniku TEMPO PRESS panu Milanu Jandíkovi, zástupci ÚPÚ Ing. Kamilu Kaulichovi a Ing. Antonínu Svobodovi, tajemníku ČMKPÚ, který zajišťoval distribuci časopisu. Všem bych chtěl popřát šťastné a veselé prožití Vánoc a hodně zdraví a osobních a pracovních úspěchů v roce 2009.

Ing. Pavel Gallo

Vážení čtenáři časopisu Pozemkové úpravy

Letošní rok byl pro členy Českomoravské komory zajímavý také tím, že uplynulo tříleté volební období a 3. listopadu 2008 se uskutečnila valná hromada delegátů ze všech oblastních poboček. Na této valné hromadě byla podána zpráva o činnosti ČMKPÚ za uplynulé období a byl rovněž stanoven další směr, kterým by se měla ČMKPÚ dále ubírat. Delegáti byli rovněž rámcově seznámeni s připravovaným návrhem Dohody o součinnosti a spolupráci mezi ÚPÚ a ČMKPÚ. Rovněž proběhly volby nového představenstva a dozorčí rady.

Situace pro financování pozemkových úprav se v letošním roce stabilizovala poměrně na dobré úrovni a tudíž by konečně mohlo nastat vhodné období pro vymezení oboru pozemkových úprav a pro jeho skutečný rozvoj. Je třeba aktualizovat metodiku pozemkových úprav a zaměřit se především na kvalitu odevzdávané práce. Dávno je již pryč období kdy jsme se mohli vmluvit, že se pozemkové úpravy učíme. Dnes je již zpracováno tolik pozemkových úprav v naprosto odlišných regionech, že jsme schopni definovat poměrně přesně kvalitativní ukazatele a jejich cenovou úroveň. Musíme si stanovit další cesty ke zvyšování odborných znalostí jak pracovníků pozemkových úřadů, tak i projektantů pozemkových úprav. Jednou z těchto cest zvyšování znalostí a informace o aktuálních problémech v pozemkových úpravách je i vydávání časopisu Pozemkové úpravy.

Od roku 2009 přebírá vydávání časopisu pozemkové úpravy v plném rozsahu ČMKPÚ. Z toho titulu byla nově ustanovena redakční rada, jejímiž členy jsou vysoce fundovaní odborníci z vysokých škol a výzkumu, zastoupení má i ÚPÚ a projektanti pozemkových úprav. Smyslem časopisu je propagace oboru pozemkových úprav, šíření odbornosti a informování o aktuálním dění na úseku pozemkových úprav. Časopis bude vydáván v elektronické podobě a v klasické tištěné podobě jako dosud. Vzhledem k tomu, že na časopis od příštího roku nebude MZe poskytovat dotaci, bylo nutné provést kalkulaci skutečných nákladů na vydávání časopisu a na základě počtu odběratelů stanovit cenu ročního předplatného (4 výtisky). Po zakalkulování všech nákladů včetně poštovního bylo stanoveno roční předplatné na rok 2009 ve výši 600,- Kč. Dosavadní odběratelé dostanou v posledním výtisku časopisu fakturu – daňový doklad na úhradu předplatného. Předplatné je započítatelnou položkou do nákladů.

V případě uhrazení předplatného budou předplatitelé nadále dostávat svůj časopis poštou.

Noví zájemci o odebírání časopisu se mohou přihlásit u Ing. Antonína Svobody, Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, tel.: 221 082 270.

Věřím, že se odebírání časopisu stane pro každého pracovníka pozemkových úprav prestižní záležitostí, zdrojem prospěšných informací, možností diskuze k odborné problematice a že vydávání časopisu uhlájíme.

Ing. Mojmír Procházka – *předseda ČMKPÚ*

ING. ZDENĚK BURIAN ČESTNÝM PŘEDSEDOU ČMKPÚ

♦ Dne 6. prosince 2008 oslaví svých 76 let Ing. Zdeněk Burian, jehož celý život je nerozlučně spjatý s pozemkovými úpravami. Usiloval vždy o jejich správné společenské ocenění, vysokou kvalitu, úspěšnou realizaci a finanční zabezpečení oboru i pracovníků. Vysloužil si proto přátelskou přezdívku „**nový Skopalík**“.

Mimo vlastní kvalitní práci a vedoucí funkce v oboru byl poradcem několika ministerstev, účastnil se tvorby zákonů a vyhlášek, k nimž podával i potřebná vysvětlení v zákonodárných sborech. Přednášel na vysokých školách, Institutu pro MS, byl a je členem zkušebních komisí pro odbornou způsobilost k projektování PÚ. Psal skripta, odborné publikace a články, metodiky a pracovní pokyny, usiloval o propagaci PÚ. Jako zakládající člen ČMKPÚ a její dlouholetý předseda organizoval školení, mezinárodní konference a semináře KPÚ, což jako 1. místopředseda činí doposud.

U příležitosti jeho narození byl Ing. Z. Burianovi udělen titul **Čestný předseda Českomoravské komory pozemkových úprav**. Přejeme mu, aby ještě dlouho ve zdraví pracoval ve prospěch pozemkových úprav.

Redakce

Informace o zhodnocení dosavadního průběhu soutěže o nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách

V letošním roce proběhl 2. ročník veřejné soutěže o nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách a lze konstatovat, že se soutěž ujala, ale bude třeba více motivovat přihlašovatele, kterými jsou zatím jen pozemkové úřady.

Podíváme-li se na statistiku tak v 1. ročníku soutěže bylo přihlášeno celkem 27 společných zařízení z 16 pozemkových úřadů, v 2. ročníku soutěže bylo přihlášeno 20 společných zařízení z 12 pozemkových úřadů, jiný přihlašovatel se neobjevil.

Dosavadní oba ročníky byly v zásadě zkušebními. MZE UPÚ podpořil podle svých možností iniciativu ČMKPÚ ve snaze soutěž zorganizovat, ředitel ÚPÚ přijal m.j. funkci ředitele soutěže, částečně byla podpořena iniciativa a činnost ČMKPÚ i finančně. Účast v soutěži nelze hodnotit jako vysokou, ve 2. ročníku se projevilo dokonce pokles o účast v soutěži. Je nutno konstatovat, že zpracování dokumentace pro přihlášení do soutěže je pro pozemkové úřady a jiné zúčastněné subjekty práce navíc, přičemž obecně pozemkové úřady při narůstajícím

objemu prací nemají na tuto aktivitu dostatečnou kapacitu. Samozřejmě, že podstatou roli sehrává i to, že soutěž není finančně podpořena a vítězové soutěže nejsou výrazně ohodnoceni např. v dalších výběrových řízeních.

Přes výše uvedené skutečnosti se ale ukázalo, že soutěž by měla mít v rámci propagace oboru, zejména v rámci odborné konkurence zúčastněných subjektů, v pozemkových úpravách své místo. V současnosti přibývá podobných soutěží prakticky ve všech oborech s cílem daný obor propagovat a tím zvýšit i kvalitu činnosti.

Pro rok 2009, z důvodů vyšší prestiže, si vypsání soutěže převzalo Ministerstvo zemědělství – ÚPÚ a předpokládá, že bude jednotlivé pozemkové úřady motivovat k vyšší účasti.

Bylo by vhodné, aby výsledky soutěže byly zveřejněny nejen v odborném tisku ale i např. v regionálních zpravodajích. Uvažuje se i o možnosti prezentace výsledků prostřednictvím televize.

Českomoravská komora pozemkových úprav ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR, odborem Ústřední pozemkový úřad, v roce 2008 vyhlásila 2. ročník veřejné soutěže „O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách 2007“.

Soutěž byla vypsána na podporu kvalitní a komplexní realizace návrhu pozemkových úprav. Jednotlivá opatření do soutěže přihlašovali příslušné pozemkové úřady jako objednatelé a investoři. Do soutěže bylo možné přihlásit stavby (opatření), realizovaná na území ČR a uvedená do provozu do konce roku 2007 t.zn. i akce, realizované v předchozích letech.

Vzhledem k rozsahu společných zařízení, navrhovaných v pozemkových úpravách byla soutěž, respektive společná zařízení, rozdělena do těchto kategorií:

- a) zpřístupnění pozemků
- b) protierozní opatření
- c) vodohospodářská opatření
- d) opatření k ochraně a tvorbě krajinného prostředí

Soutěž byla vyhlášena a pravidla zveřejněna v časopisu č. 62 z prosince 2007 a s jejím vyhlášením byli seznámeni ředitelé pozemkových úřadů na poradě v Průhonicích.

Do soutěže přihlašovali dokončená společná zařízení místně příslušné Pozemkové úřady se souhlasem projektanta KPÚ a projektanta společného zařízení a realizující firmy. Součástí přihlášky bylo hodnocení pozemkového úřadu a základní textová a výkresová část příslušné projektové dokumentace včetně charakteristických fotografií.

Uzávěrka soutěže byla dne 31. 5. 2008.

Do 2. ročníku veřejné soutěže bylo přihlášeno celkem 20 společných zařízení v těchto kategoriích:

a) zpřístupnění pozemků	7
b) protierozní opatření	3
c) vodohospodářská opatření	4
d) opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí	4

Vyhlášení a ocenění nejlepších

Nominace na titul NEJLEPŠÍ REALIZOVANÉ SPOLEČNÉ ZARÍZENÍ je spojena s právem používat ji jako referenční, reklamní a propagační argument. Nominace byly zveřejněny v časopise Pozemkové úpravy č. 65, včetně stručné anotace a hodnocení pozemkového úřadu a na internetových stránkách ČMKPÚ.

Jednotlivé stavby byly posuzovány zejména podle těchto kritérií.

- význam opatření z hlediska uživatele
- začlenění stavby do krajiny
- technická náročnost stavby
- kvalita provedení
- efektivita stavby (finanční a časové parametry)

Pro posouzení jednotlivých nominovaných opatření byly jmenovány 4 odborné komise jejichž složení bylo zveřejněno v čísle 62 časopisu.

Odborné komise zhodnotili jednotlivá nominovaná opatření (stavby) a doporučili jejich pořadí podle přijatých kritérií i vlastního uvážení.

Konečné vyhodnocení pořadí potvrdila Centrální komise, která se sešla dne 21. 10. 2008 ve složení:

Ing. Jaroslav Vítek, MBA, ředitel ÚPÚ
Ing. Václava Domšová, senátorka,
Ing. Kamil Kaulich, zástupce ředitele ÚPÚ
Ing. Mojmír Procházka, předseda ČMKPÚ
Ing. Luděk Střítecký, ředitel AGP-PSO Brno – omluven

Konečné vyhodnocení pořadí soutěže „O nejlepší realizované opatření v pozemkových úpravách v roce 2006“ je následující:

Výsledky hodnocení 2. ročníku veřejné soutěže v kategoriích:**■ Zpřístupnění pozemků**

1. Ústí n/Orlicí I/10 Polní cesty H1 a H2 v k.ú. Lubník
2. Prostějov I/9 Cesty a USES v k.ú. Brodek u Konice a Deštná
3. Praha-západ I/8 Polní cesta C2 v k.ú. Kozinec

■ Protierozní opatření

1. Prostějov II/3 PEO v k.ú. Brodek u Konice
2. Blansko II/1 Záchytný průleh v k.ú. Bačov
3. Znojmo II/2 Záchytný příkop v k.ú. Moravské Knínice

■ Vodohospodářská opatření

1. Prostějov III/1 Želeč – vodní nádrž
2. Ústí n/Orlicí III/4 Retenční nádrž a suchý poldr v k.ú. Lubník
3. Jičín III/3 Malá vodní nádrž v k.ú. Kostelec

■ Opatření k ochraně a tvorbě krajinného prostředí

1. Prostějov IV/3 Výstavba vodních nádrží a prvků USES v k.ú. Skřípov
2. Č. Budějovice IV/2 Krajinářské úpravy v k.ú. Lékařova Lhota
3. Č. Budějovice IV/1 Hlavatecký rybník a BK v k.ú. Sedlec u Č.B.

Slavnostní vyhlášení soutěže „O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách v r. 2007“ proběhlo dne 16. 12. 2008 v budově MZe ČR při příležitosti setkání ředitelů Pozemkových úřadů a členů poradního sboru vrchního ředitele ÚPÚ a dalších hostů

- Péči vrchního ředitele Ing. Jaroslava Vítka, MBA, byly zajištěny i hodnotné ceny oceňovaných společných zařízení.
- Na tomto setkání bylo potvrzeno, že od 1. 1. 2009 bude platit nová organizace soustavy Pozemkových úřadů, zejména jde o založení krajských článků ÚPÚ a dále jde o přizpůsobení počtu pracovníků jednotlivých PÚ předpokládanému rozsahu činností PÚ.

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu, kterého se dožil koncem listopadu letošního roku Ing. Mojmir Procházka.

♦ Narodil se 30.11.1948 ve Skryjích v okrese Třebíč. Po maturitě na gymnasiu pokračoval ve studiu na Vysoké škole zemědělské v Brně. Studium úspěšně ukončil v r. 1973 a nastoupil na místo projektanta brněnské pobočky Agroplanu Praha. Zde pracoval na projektech souhrnných pozemkových úprav, protierozní ochrany půdy, realizaci pastevních areálů a dalších projektech ovlivňujících vzhled a utváření krajiny.

Za vynikající pracovní výsledky a organizační schopnosti byl v r. 1984 jmenován do funkce ředitele Agroplanu Praha – hospodářského zařízení Československé vědecko-technické společnosti, které řešilo zemědělskou a potravinářskou projekční a technologickou problematiku.

Ing. Mojmir Procházka byl zakládajícím členem firmy Agroplan spol. s r.o., která vznikla v r. 1992. Zde pracuje v současné době jako jednatel, ředitel, ale i projektant pozemkových úprav. Mimořádná je u našeho jubilanta skutečnost, že nikdy nepůsobil jako ředitel-úředník, ale vždy se zajímal o odbornou praxi.

Díky svým odborným znalostem, přirozenému nadhledu a praktickým zkušenostem byl v letošním roce opětovně zvolen do čela Českomoravské komory pro pozemkové úpravy.

Silniční konference – Hradec Králové 2008

Ve dnech 21.–22. 10. 2008 se v Kongresovém centru ALDIS v Hradci Králové uskutečnila 16. Silniční konference, která se zde konala již počtvrté. Silniční konferenci 2008 uspořádala Česká silniční společnost pod záštitou ministra dopravy Ing. Aleše Řebíčka.

Na konferenci bylo konstatováno:

- Dosažené tempo výstavby dálnic a rychlostních silnic a rozsahu úseků předávaných do provozu v posledních letech se příznivě projevuje na postupném zlepšování dopravní situace. Přesto zatím rychlost výstavby těchto kapacitních komunikací nestačí odpovídajícím způsobem reagovat na růst intenzit dopravy na nejzatíženějších částech silniční sítě ČR.
- Výkonové zpoplatnění dálnic a rychlostních silnic a vybrané části silnic I. třídy plní spolehlivě svou funkci a příznivě se projevuje na naplňování příjmové části rozpočtu SFDI.

Přes mírný pozitivní vývoj v posledních dvou letech se zásadně nedaří snížit nehodovost na pozemních komunikacích.

- Zlepšování stavu vozovek a mostů na dálnicích a silnicích I. třídy stále není uspokojivé. Předpokládaný rozsah diagnostických měření povrchových vlastností vozovek silnic I. třídy a jejich kvalifikované vyhodnocení, které je základním předpokladem pro optimalizaci postupu a technologie údržby a oprav silničních vozovek, se nepodařilo realizovat.

Doporučuje:

- Zabezpečit další rozvoj dálnic, rychlostních silnic a ostatních silnic I. třídy v rámci operačního programu Doprava a v souladu s aktualizovaným Harmonogramem výstavby dopravní infrastruktury ČR v letech 2008–13 při maximálním využití všech dostupných finančních zdrojů domácích, fondů EU, úvěrů EIB, využití soukromého kapitálu v rámci projektů PPP a co nejvíce eliminovat snížení dotace z Fondů EU vlivem kurzových změn.
- Vytvořit podmínky pro legislativní úpravu rozpočtového určení daní pro kraje s cílem umožnit zvýšení položek určených pro zlepšení stavu silnic II. a III. třídy.
- S využitím všech dostupných zdrojů vytvářet podmínky pro zastavení stále se zhoršujícího stavu mostů na silnicích všech tříd a zabezpečit jejich postupné zlepšení v co nejbližším horizontu.
- Využít revizi Národní strategie bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích a veškeré další nástroje pro vytváření bezpečné dopravní infrastruktury – např. bezpečnostní audit, bezpečnostní inspekci a další – pro snížení počtu dopravních nehod v silničním provozu a zejména jejich nejtěžších následků na životech a zdraví.
- Na základě zkušeností ze zahraničí a zejména našich potřeb zintenzivnit přípravu a realizaci opatření dopravní telematiky na nejzatíženějších úsecích dálnic a silnic a na komunikačních systémech velkých měst s maximálním využitím Jednotného systému dopravních informací.

Plán společných zařízení a limity dané obvodem pozemkové úpravy a nedostatečná formální závaznost plánu jako úředního dokumentu

Ing. Hana Jeníčková, Pozemkový úřad Ústí nad Orlicí

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ukládá povinnost zpracovat plán společných zařízení, který předchází návrhu nového uspořádání pozemků vlastníků tak, že jsou nejdříve navrženy pozemky, na nichž lze realizovat

- opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků jako polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy a podobně
- protierozní opatření pro ochranu půdního fondu jako protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění a podobně
- vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami jako nádrže, rybníky, úpravy toků, odvodnění, ochranné hráze, suché poldry a podobně
- opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, zvýšení ekologické stability jako místní územní systémy ekologické stability, doplnění, popřípadě odstranění zeleně a terénní úpravy a podobně.

Bohužel ze zákona nevyplývá podoba dokumentu, který je způsobilý vyvolávat právní následky již po zpracování, případně projednání v zastupitelstvu obce. Tato skutečnost může působit a také působí v praxi potíže.

Vlastnosti takového dokumentu, jeho nezbytný rozsah i nezbytné úkony, které je třeba po jeho zpracování vykonat, lze odvodit z textu zákona a prováděcí vyhlášky č. 545/2002 Sb.

Plán vzniká ve značném časovém předstihu před svým schválením, jako součást celého návrhu pozemkové úpravy. Po tuto dobu by bylo vhodné dosáhnout stavu alespoň relativní závaznosti. Důvodem je skutečnost, že řada orgánů státní správy, má k němu vydat závazné stanovisko, a tomu se brání s poukazem, že jde o dokument nezávazný. Problém se projevuje hlavně při jednání s orgány ochrany přírody a krajiny, zejména v situacích, kdy je třeba posouzení dopadů na životní prostředí, nebo posouzení a vyjádření k vlivům uvažovaných změrů na jiné zájmy (Natura 2000 aj.). Některá následná jednání čerpají potom čas k přípravě realizace. Ten bývá při kompletaci dokladů pro předkládání projektů k získání finanční podpory často vzácný.

Plán společných zařízení se musí vypracovávat především s úkolem vytvoření pozemků (pro objekty vycházejících z plánu společných zařízení), jejichž hranice budou určující pro návrh nového polohového uspořádání ostatních pozemků. Nelze tedy vystačit se zákresem tras liniových objektů (jejich podélné osy), je třeba vytvořit plochy vyhovující tvarem, polohou, šířkou, místem křížení s vodním tokem nebo jiným již existujícím pozemkem, na kterém je už společně za-

řízení (tok, cesta silnice, terénní vlna aj.). Potřebné je dotovat plochou všechny uvažované funkce navrhovaného zařízení. V případě cesty také její příčné a podélné odvodnění, doprovodnou výsadbu a další, včetně nezbytné rezervy pro případ významnějšího zpřesnění příčných a podélných profilů prováděcí dokumentací. Jen takovýmto postupem a na základě výsledků podrobného měření je možné spolehlivě určit potřebnou výměru i rozsah a způsob jejího pokrytí z veřejného vlastnictví, nákupem nebo kráčením nároků dalších účastníků.

Aniž jsme se podrobně dostali k problému eroze, bezpečného odvedení soustředěných odtoků, je možné bez rozpaků uzavřít, že plán společných zařízení je složitější a náročnější částí návrhu pozemkové úpravy, než návrh samotného polohového uspořádání vlastnických pozemků, jejichž uspořádání determinuje. Proto by takový výstup návrhových prací, jakým je plán společných zařízení, zasloužil získat podobu a formu obecně závazného dokumentu jako např. územní plán.

K samotné činnosti při zpracování plánu společných zařízení je vhodné poznamenat, že je syntézou poznatků o řešeném území, ale i o území širším.

Základním zdrojem informací je podrobný průzkum terénu a jeho vyhodnocení. Základní metodou průzkumu je pozorování a polohové určení pozorovaných jevů měření.

Podrobný průzkum terénu, ale i vyhodnocení již existujících informačních zdrojů, je nutné provést nejen v celém obvodu pozemkových úprav, ale z důvodů ochrany upraveného území před vodní erozí a před povodněmi nebo pro řešení dalších opatření v oblasti vod, nej-

méně v povodí nad řešeným územím a to tak, aby byl zjištěn skutečný stav využívání území z hlediska zemědělské výroby, ochrany půdy, krajinného prostředí a všech faktorů, které mohou ovlivnit řešení a způsob návrhu, uvažovaného zařízení v obvodu řešeného území.

Nejednou zjistíme, že rozsah území, které je nutno prozkoumat, může i několikrát přesahovat rozměr řešeného území. Lze však dojít k poznatku, že podrobnost průzkumu, tedy rozsah pozorování a vyhodnocení jeho výsledků, se může i významně lišit. Zatímco základní informace o širších vazbách v území, lze často čerpat z veřejně dostupných zdrojů (evidence půdních bloků, Zabaged, BPEJ, ...), pokud máme k dispozici potřebné vybavení, ale detailní sklonové poměry, podrobný údaj o zrnitostním složení půdy na konkrétním pozemku, množství organické hmoty v půdě a jiné faktory, musíme získat přímým zjištěním, případně vyhodnocením vzorků přímo v zájmovém území.

Podrobným pozorováním získáme údaje hlavně o způsobu současného užívání pozemků, o nesouladu mezi skutečností v terénu a stavem evidovaným v katastru nemovitostí, o možnosti změny druhů pozemků, o tvaru a velikosti pozemků, o výskytu skeletu v ornici i podornici, zejména o výskytu balvanů.

Při klasifikaci dopravních poměrů, je možné především hodnotit délku pracovní i nepracovní cesty dopravního prostředku po poli, tedy střední vzdálenost z pozemku ke zpevněné komunikaci a to zejména u dopravně náročných plodin (nad 10 tun, nebo 30 m³), technický stav komunikací včetně jejich součástí a příslušenství, vjezd na pozemky z komunikace, výhledové poměry aj.

Nejvýznamnější jsou informace o degračních projevech, zejména lokálních, o heterogenitě pozemků díky členitosti, o projevech lokálního a plošného zamokření, o technickém a funkčním stavu odvodnění a závlah pozemků, o stavu koryt vodních toků a vodních děl umístěných v těchto korytech z hlediska možnosti odvádění povrchových vod z povodí vodního toku, o technickém a funkčním stavu vodních nádrží, o projevech vodní a větrné eroze, o rozmístění a stavu již existujících zařízení sloužících k ochraně proti vodní a větrné erozi, o rozmístění a stavu zeleně a dalších prvků významných pro tvorbu a ochranu krajiny včetně uchování krajinného

rázu (například větrolamy, meze, dřeviny rostoucí mimo les), o výskytu černých skládek odpadů, sloupů elektrického vedení, studní, popřípadě dalších specifických zvláštností území nebo jevů ovlivňujících obdělání pozemků.

Většinu zjištěných skutečností lze určit polohu, tvar i plochy doplněním např. do ortofotomapy, nebo záznamem souřadnic pomocí GPS či jiné techniky, nejlépe přesným zaměřením jejich hranic na základě předchozí signalizace. Takto zaměřená hranice je obvykle již převzata do návrhu polohového uspořádání pozemků jako hranice druhu pozemku.

Sebevíce přesné a podrobné pozorování či průzkum v území, který nebude respektovat jevy a jejich příčiny v širších souvislostech, může přinést zkreslené závěry a tedy i neúspěch návrhu řešení příčin nepříznivého stavu nebo jeho omezení v daném území. Existuje již řada zkušeností, kdy mechanické uplatnění metodiky pro určení erozního smyvu tím, že se hledí na předmět posouzení (svažitý pozemek) jako na samostatnou plochu, aniž by se vzala v úvahu voda spadlá na okolní pozemky v povodí (příklad i lučních nebo lesních), nemůže vést ke správnému výsledku. Podobně se může projevit i ignorování transportu splavenin a tím změny v soustředění odtoku.

Pozitivní zkušenost přináší například provádění pozemkové úpravy ve více sousedních územích, kde je vhodné zpracovávat plán společných zařízení na základě průzkumu celého velkého území. Lze obvykle i sčítat zdroje k pokrytí plochy pro společná zařízení, ale především lze jednotlivým návrhům přidat více funkcí. Je-li tímto územím třeba právě obec, nebo její souvislá část, je situace o to snazší. Takový případ bude zřejmě spíše výjimkou, a proto bude častěji připadat v úvahu méně podrobná studie širšího území doplněná podrobným zpracováním návrhu společných zařízení v řešeném území, ovšem s respektem k průzkumu širších souvislostí.

Snad je možné již považovat za nezbytnost využití simulačních modelů, které využívají údaje ze Zabaged (polohopis a výškopis). LPIS s aktuální informací o druzích pozemků (kultur), ale i zpřesnění polohopisu, BPEJ, zejména hlavní půdní jednotky poskytující základní informaci o agronomických vlastnostech půd včetně údaje o náchylnosti k erozi a v podstatě další data, již dříve pořízená tedy snadno a levně dostupná.

Čerpání finančních prostředků z Evropské unie na stavbu polních cest na sokolovsku pokračuje

Ing. Marie Gregorová, Ing. Dagmar Horychová, Pozemkový úřad Sokolov

V rámci 1. kola přijímání projektů v Programu rozvoje venkova ČR (PRV), opatření č. I.1.4. Pozemkové úpravy, uspěl Pozemkový úřad Sokolov s žádostí o finanční podporu na realizaci polní cesty v souladu s KPÚ v k.ú. Liboc u Kynšperka nad Ohří – SO 21, větvev 02 a 14.

Jedná se o rekonstrukci stávajících polních cest, které tvoří součást uceleného komplexu řešení společných zařízení sloužících pro zpřístupnění vlastnické držby a pro propustnost řešeného území. Větvev č. 02 byla v minulosti zpevněná asfaltem, neudržovaná a nedostatečných parametrů. Cesta byla rozšířena, byly obnoveny krajnice a vzhledem k charakteru cesty byl zrealizován opět asfaltový kryt. Konstrukce cesty sestává z vrstvy šterkopísku o tl. 150 mm, podkladní vrstvy šterkodrti o tl. 200 mm a krytu z asfaltových vrstev OKS II a ABS III, doplněných spojovacím postřikem. Cesta byla rozšířena na 3 m s krajnicemi 0,25 m až 0,5 m o celkové délce 883 m a bylo provedeno odvodnění drenáží z perforovaných trub PVC DN 200.

Větvev č. 14 byla v minulosti zpevněná šterkem, byla obdobně jako větvev 2 nedostatečných parametrů a neudržovaná, a zarostlá trávou. Polní cesta byla zrekonstruována na šířku 3 m bez krajnic se zemním krytem o celkové délce 84 m. Vozovka byla oseta travním semenem. Součástí projektu bylo i vybudování hospodářských sjezdů, čtyři hospodářské sjezdy z větvev 02 a jeden z větvev 14.

Dohodu o poskytnutí dotace z PRV podepsala dne 14. dubna 2008 ředitelka Pozemkového úřadu Sokolov, Ing. Marie Gregorová.

Pozemkový úřad Sokolov vybral dodavatele stavby ve zjednodušeném podlimitním řízení podle § 21 odst. 1 písm. f) zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách. S vítězným uchazečem, kterým je BSS BĀŇSKĀ STAVEBNĪ SPOLEČŇOST s.r.o. Sokolov, podepsala Ing. Marie Gregorová dne 28. 7. 2008 smlouvu o dílo. Stavěniště bylo předáno dne 29. 7. 2008. Termín dokončení stavby je 29. 10. 2008, celková cena díla bez DPH činí 3.444.640,- Kč, včetně 19 % DPH pak 4.099.121,60 Kč. Dodavatelská firma zrealizovala i osazení tabule informující o tom, že stavba byla spolufinancována Evropskou unií.

Převzetí dokončené stavby proběhlo dne 29. 10. 2008, v souladu s uzavřenou smlouvou o dílo. Na stavbě nebyly v rámci předávacího řízení zjištěny žádné závady ani nedodělky. Stavba bude následně předána do vlastnictví Města Kynšperk nad Ohří, které se zavázalo k její údržbě a využívání pro účel, pro který byla vybudována, a to po dobu minimálně pěti let.

Pozemkový úřad Sokolov plánuje pro období zhruba 2 – 3 let dobudování většiny ze zbývajících navržených soustav polních cest, přičemž předpokládáme opětné využití PRV Evropské unie.

Senát schválil novelu vodního zákona

Cílem je usnadnit budování protipovodňových opatření. Novela podporuje zachování stávající zemědělské nebo lesnické produkce na územích určených k výjimečnému zaplavení v případě povodní. Pokud k řízenému rozlivu dojde, bude škoda na zemědělské produkci kompenzována, což je přínosem pro zemědělce hospodařící na těchto územích. Nebudou se muset strachovat o svou činnost a poldry budou i nadále živou částí území. Není možné řešit povodňovou ochranu pouze zvýšením kapacity koryt řek a hrázemi. Poldry pomáhají zpomalovat průběh povodně už na horních tocích, kde voda nenapáchá takové škody. Aby byla ochrana před povodněmi opravdu komplexní, je třeba využívat všechna možná opatření, tedy poldry, hráze, prohrádky koryt a podobně.

Pro zajišťování pozemků pro výstavbu protipovodňových opatření je v novele nově zahrnut i institut vyvlastnění. „Jedná se až o krajní řešení, vždy se budeme nejdříve snažit s vlastníkem pozemku domluvit a pozemek koupit,“ řekl ministr Gandalovič. V současnosti existuje řada příkladů obcí, které volají po poldrech a podobných opatřeních, ale roztráštěná a komplikovaná držba pozemků výstavbu znemožňuje.

Ministerstvo zemědělství má na protipovodňová opatření připraveno do konce roku 2012 celkem zhruba 14 miliard korun. Jsou připraveny programy, které pokrývají projekty malé i velké. Počítá se s ochranou sídel všech velikostí, nově mohou přicházet s návrhy na protipovodňová opatření i přímo obce.

Tisková zpráva

Polský venkov a Společná zemědělská politika v EU

Dr. Ing. Wojciech Przegon, Kraków

Úvod

Většina Poláků se narodila na vesnici. Do 80. let dvacátého století bylo venkovské obyvatelstvo v převaze. Pokračující celosvětový rozvoj městské civilizace však způsobil, že větší část obyvatel evropských, amerických a asijských států žije ve městech, tento proces se nevyhnul ani naší zemi. I nadále však vesnická sídla různé úrovně hrají významnou roli hospodářskou, společenskou, ekologickou i kulturní.

K nejdůležitějším složkám polského venkova patří:

- zemědělci, kteří plní ve většině vesnic rozhodující funkci,
- kultura, která uchovává nejcennější hodnoty duchovního i materiálního národního dědictví,
- krajina, bohatá díky genetické, fyziografické i přírodní rozmanitosti.

Integrace Polska v Evropské unii přináší obyvatelstvu venkovských regionů velké změny. Dvě základní struktury – vlastnictví a využití půdy – čeká proces hospodářské i sociální transformace. Tato práce pojednává o tom, kam směřuje Společná zemědělská politika členských zemí EU a jaké výhody může přinést polským rolníkům.

Historický nástin Společné zemědělské politiky EU

Počátky Společné zemědělské politiky (SZP) sahají až do 50. let dvacátého století. Po devastujícím období druhé světové války zažívaly krizi i země západní Evropy. Nepříliš rozvinuté zemědělství nedokázalo zajistit potřebné dávky potravin. Proto se SZP soustředila na zvýšení produktivity zemědělství, na podporu rolníků a garantované ceny. Finanční pomoc se zaměřovala na zemědělské investice, které působily příznivě na zvětšení zemědělských ploch, na technologický rozvoj a organizaci odvětví.

Díky SZP se zemědělství brzy stalo soběstačným, takže už od poloviny 70. let minulého století musela EU čelit problému zemědělské nadvýroby. Část přebytků byla určena pro export, zbytek se skladoval ve státech EU. To ovšem značně zatěžovalo rozpočet, nesloužilo to vždy zájmům zemědělců a vedlo dokonce k destabilizaci některých trhů s potravinami. Společná zemědělská politika musela snášet stále větší kritiku z řad konzumentů a plátců daní v zemích Unie. Objevil se současně nový moment, totiž zájem společnosti o to, jak zemědělská činnost ovlivňuje životní prostředí. Devadesátá léta dvacátého století přinesla zásadní změny ve Společné zemědělské politice. Limity produkce vedly ke snížení přebytků. Mělo na tom podíl i eko-

logické zemědělství, důsledně rozvíjené a podporované celých dvacet let. Zemědělství výrobci byli nuceni sledovat proměnu potřeb společnosti a náležitě na ni reagovat. Jen tak měli zaručeny stále přímé platby.

Přesun priorit vytvořil novou politiku rozvoje venkova, která podporovala mnoho iniciativ, pomáhala rolníkům rozšířit sféru jejich činnosti, zlepšit marketing výrobků a restrukturalizovat hospodářství.

V r. 2003 byla schválena další reforma Společné zemědělské politiky. Nadále se už zemědělcům neplatí jen za produkci potravin. Zemědělská politika se řídí poplatkou na trhu. Rozhodující je především zájem konzumentů, zemědělci v Unii mají přitom volnou ruku při výrobě produktů určených pro trh.

1. května 2004 se Polsko zařadilo do politicko-hospodářských struktur EU. Pro naše zemědělce začaly platit společné zásady Evropské unie.

Dříve měl rolník v EU tím větší podporu, čím více produkoval. I dnes bude dostávat přímé platby, aby měl stabilní příjmy. Zemědělci však budou muset navíc dbát pravidel ochrany přírody, pečovat o nezávadnost potravin a zdraví zvířat. Kdo to nedokáže, bude muset počítat se snížením plateb. Nepřímá úměra mezi dotací a produkcí by měla být stimulem konkurenceschopnosti většího a lepšího odbytu zemědělských produktů.

Společná zemědělská politika existuje už 40 let a je pro EU velmi důležitá. Proto také její rozpočet tvoří významnou část rozpočtu EU – v prvních letech existence EU to byly více než 2/3. Podíl se postupně zmenšoval díky rozpočtové kázní a úspěšným reformám v oblasti zemědělské výroby.

Společná zemědělská politika spotřebuje ročně zhruba 50 miliard eur. Je to 45 % celkového rozpočtu EU. Trend ke snižování podílu SZP na celkových výdajích stále pokračuje. V 90. letech se podíl snížil o 0,54 % unijního rozpočtu., v r. 2004 o 0,43 %. Odhad na rok 2013 je 0,39 %. Snižuje se tedy mnohem rychleji než veřejné výdaje EU(1).

Polský venkov a Společná zemědělská politika

Reforma SZP zavedená v Lucemburku r. 2003 opustila princip stanovení výše dotací podle objemu výroby a více tak přiblížila zemědělský sektor podmínkám trhu. V Polsku už od začátku fungování unijní SZP nezávisí výše dotací na objemu produkce, ale na výměře pozemků. V následujících letech budou dotace růst za předpokladu, že stát dorovná jejich výši ze svého rozpočtu, takže v r. 2010 dosáhnou úrovně „starých“ členských států Unie.

Evropská unie vyvíjí mnoho úsilí ve prospěch polského venkova i zemědělců. Programem SAPARD počínaje, přes Program rozvoje venkova (PRV) až po sektorový Operační program restrukturalizace a modernizace potravinářského sektoru a zemědělství plynou do polského zemědělství k podnikatelům i samosprávám finanční prostředky z EU.(2)

V letech 2004 – 2006 to byly 4 miliardy 59 milionů euro z Programu rozvoje venkova a sektorového Operačního programu EU.(3)

Na venkově probíhají dynamické strukturální změny. Proces postupné adaptace, nová organizace výroby a nový způsob spojení s trhem mají zvýšit efektivitu a konkurenceschopnost polského zemědělství. Je to krok naprosto nevyhnutelný: má řešit problémy jako strukturální nezaměstnanost, nedostatek investic, slabé zisky, nízká úroveň vzdělání, omezený přístup ke kulturním statkům, k rekreaci i odborné lékařské péči. Nejproblematictější v tomto ohledu jsou kraje na východě Polska.(4)

Na léta 2008 – 2009 se plánuje – podle zásad reformy z r.2003 a usnesení o perspektivách v letech 2007 – 2013 analýza unijního rozpočtu a hodnocení dnešní podoby Společné zemědělské politiky. Povede se diskuse nejen o programech I.pilíře Společné zemědělské politiky / tj. o podpoře trhu a příjmové úrovně /, ale také o II. pilíři – politice rozvoje venkova. (5)

V únoru 2007 Evropská rada schválila strategické směrnice Společenství k rozvoji venkova (program na léta 2007 –2013), jejichž cílem je vyvážený rozvoj (dohoda z Goteborgu) a příspěvek k realizaci renovované lisabonské strategie v zájmu hospodářského růstu a zaměstnanosti. Spolu s prováděcími předpisy tvoří směrnice základ pro následné vyjednávání o 96 programech rozvoje venkova. Pro zjednodušení zásad Společné zemědělské politiky Komise navrhla ustavit společnou organizaci pro trh se

zemědělskými produkty, která by nahradila nyníjších 21 organizací.(6)

V období 2007 – 2013 bude Polsko hlavním příjemcem dotací z fondů Společné zemědělské politiky. Měli bychom dostat přes 13 miliard euro, čili nejvíce ze všech současných členů EU.

Programy na podporu zemědělství (7)

Podpůrné programy zahrnují devět okruhů působení:

1) Podpora zemědělství v méně příznivých oblastech počítá s finanční pomocí podnikům, kde se zemědělská výroba potýká s nepříznivými přírodními podmínkami. Platby tady brání vyliďňování venkova a jeho ničení zemědělskými aktivitami. Dotace pro podhorská hospodářství činí 320 zl./ha, v nížinných oblastech pásma I činí 179 zl./ha, v pásnu II 264 zl./ha, u hospodářství v oblastech se zvlášť ztíženými podmínkami činí rovněž 264 zl./ha.

2) Podpora zemědělských podniků s malým objemem výroby má zlepšit jejich konkurenceschopnost a uspíšit restrukturalizaci hospodářství s malým ekonomickým potenciálem. Podpora má podobu roční prémie ve výši 5878 zl., vyplácena je pět let.

3) Investice do zemědělství mají nejen zlepšit jeho konkurenceschopnost, ale také stav životního prostředí a krajiny. Výše podpory kolísá mezi 50 % a 65 % návratnosti investice a nesmí překročit sumu 300 tisíc zlotých.

4) Podpora plánů zemědělsko-ochrannářských a aktivít pro zlepšení stavu hospodářských zvířat. Program podporuje takový systém zemědělské výroby, který respektuje požadavky ochrany přírody a uchování krajiny. Podpora zahrnuje sedm „balíčků“:

- vyvážené zemědělství, které by mělo přehodnotit systém hnojení a následně tomu přizpůsobit střídání pěstovaných plodin,
- ekologické zemědělství,
- udržování extenzivních luk, pravidelné kosení luk s vysoce hodnotným přírodním porostem,
- udržování extenzivních pastvin tím, že hodnotné polopřírodní pastviny budou extenzivně spásány,
- ochrana půdy a vod tak, že půda po sklizni bude osévána meziplodinami, aby se zabránilo erozi a vyplavování živin z půdy,
- vytvoření nárazníkových pásem v podobě dvou- až pětmetrových valů v místech styku povrchových vod a zemědělských pozemků, aby se zabránilo jejich zaplavení a znečištění,
- zachování místních ras hospodářských zvířat, s čímž souvisí péče o chov zvířat ohrožených vymíráním (skot, koně ,ovce).

Tato opatření se zavádějí v celé zemi. Výše dotace závisí na realizaci jednotlivých bodů v pětiletém období. V bodu „vyvážené zemědělství“ činí dotace 160 zl./ha.

5) Zalesňování zemědělské půdy by mělo zvětšit lesní plochy a posílit jejich ekologickou stabilitu. Výše příspěvku závisí na objemu vykonaných prací, např.: zalesnění – 4300 – 5000 zl./ha, prémie za následnou péči od 420 do 1100 zl./ha.

6) Rozvoj a zlepšování technické infrastruktury pro zemědělskou činnost má zvýšit zisky v sektoru a vést k nápravě v ochraně životního prostředí. Finanční podpora může dosáhnout u konkrétní investice až 50 % doložených nákladů. Horní hranice závisí na typu projektu, např. na výstavbu nebo modernizaci silnice vedoucí vesnicí lze získat 200 tis. zl.

7) Uplatnění programu strukturálních rent mělo zlepšit strukturu hospodářství a jejich produktivitu. Týká se to zvláště zajištění důchodu pro rolníky, kteří přestávají v předdůchodovém věku hospodařit, i snížení průměrného věku v zemědělství. Nejnižší strukturální renta činí 1181 zl. měsíčně, nejvyšší 2475 zlotých. Renty se vyplácejí už víc než 10 let.

8) Usnadnění startu mladých zemědělců má významně pomoci mladší generaci zakládat hospodářství nebo je přejímat, přitom je třeba podporovat modernizaci podniku. Jednorázová podpora činí 50 000 zl. bez ohledu na velikost hospodářství.

9) Podpora a diverzifikace hospodářství a aktivit blízkých zemědělským činnostem. Cílem programu je rozvoj multifunkčních hospodářství, jejichž zisky nejsou závislé jen na zemědělské výrobě. Finanční pomoc je zaměřena na investice v oblasti:

- agroturistiky,
- služeb spojených s turistikou a rekreací,
- služeb pro oblast zemědělství a lesnictví,
- zpracování zemědělských produktů nebo lesních plodů v malých výrobnách,
- přímého prodeje výrobků, většinou vlastní produkce,
- energetického využití biomasy a pěstování víceletých plodin pro energetické účely,
- řemesel a ruční výroby,
- drobných služeb pro venkovské obyvatelstvo,
- e-commerce – internetového prodeje a propagace zemědělských produktů.

Finanční pomoc může pokrýt až 50 % investičních nákladů, nemůže však přesáhnout sumu 100 tis. zlotých.

Pomoc při financování pozemkových úprav

Po vstupu Polska do struktur EU začal proces restrukturalizace venkova, spočívající především ve scelování půdy, jak je tomu v zemích EU. Příslušná organizační opatření mají zvětšit rozlohu hospodářství s pomocí finančních prostředků státu i Unie v zájmu rozvoje venkova.

Od začátku XX. stol. až po dnešní dobu se v Polsku provádí scelování půdy, tzv. komasace.(8) Oproti tomu v zemích Unie se praktikuje komplexní přeměna venkovského prostoru především pozemkovými úpravami. Vedle toho se realizují i jiné cíle investičního charakteru jako: výstavba vodovodní a kanalizační sítě, stavby pro využití stálých odpadů, rozvoj podnikání různých forem a oborů, jako je např. turistika i agroturistika nebo projekty k ochraně životního prostředí.

Dnes čekají rolníci v Polsku nejen na klasické scelování rozptýlených pozemků, ale i na komplexní řešení. Realizace může mít dvě varianty – komplexní pozemkové úpravy, nebo klasické uspořádání venkovského prostoru.(9) Použití první varianty je vhodné pro oblasti s roztržitými pozemky, zvláště ve středním, jižním a jihovýchodním Polsku. Ve zbývajících částech země by se mělo postupovat odlišně – hlavně na severu země je nutná také parcelace půdy ve státním vlastnictví a její převedení na velké statky(10).

Komplexní pozemkové úpravy zahrnují práce směřující přímo k zemědělské výrobě, částečně také činnosti pro ochranu životního prostředí. Zemědělské organizace rozšiřují tyto aktivity o problémy technické infrastruktury venkova, ochrany přírody a rozvoje místního podnikání. Naproti tomu Program rozvoje venkova obsáhl celý okruh organizačních opatření, počítá se i s obnovou vesnic a venkovských staveb. Takový model ostatně platí i ve většině zemí EU. V sektorovém Operačním programu jsou pod č.l.5. zmíněny pozemkové úpravy zemědělské půdy(11). Program podtrhuje takové aspekty jako: cíl činnosti, finanční podpora a její rozsah, zvýhodnění, podmínky pro získání podpory a procedury s tím spojené. Podle zmíněného dokumentu se finanční podpora týká:

- činností spojených se zpracováním a realizací projektů pozemkových úprav včetně příslušné dokumentace geodetické a právní,
- činností souvisejících s využitím pozemků po úpravách, jako jsou: zřízení cest pro potřeby zemědělců, úprava terénu pro lepší dostupnost scelených pozemků, přemístění melioračních kanálů, stavba propustí atd.

Finanční podpora předpokládá návratnost 100 % kvalifikovaných výdajů, což zahrnuje i 80 % podílu EU na cel-

kových nákladech. Tak významná pomoc unijních fondů při financování pozemkových úprav zavazuje rokresní správu, vládní i vojvodské instituce, úřady pro geodézii a pozemkové úpravy, agentury pro restrukturalizaci a modernizaci zemědělství, regionální výbory i samotné zemědělce. Na druhé straně je potřeba zvážit, zda pro posouzení, realizaci i financování pozemkových úprav je nutný tak rozvětvený administrativní aparát.

Na to, aby se napravilo nevýhodné rozložení pozemků v Polsku, bychom potřebovali snad 150 let při dnešním tempu pozemkových úprav kolem 20-30 tisíc ha ročně. V oblastech středního Polska a na jihu a jihovýchodě by to trvalo 200 let (12).

Závěr

1. V letech 2007–2013 bude Polsko hlavním příjemcem prostředků Společné zemědělské politiky (více než 13 miliard euro). Je důležité, aby finanční podpora změnila prostorovou i výrobní strukturu polského zemědělství a umožnila jeho fungování v podmínkách silnější konkurence a liberalizace. Velký rozsah transformačních aktivit v oblasti společensko-ekonomické by však neměl mít negativní dopad na významné hodnoty polského venkova – kulturní, krajinné i sociální. Vesnice, které mají atraktivní přírodní i klimatické podmínky, by se měly přeorientovat na agroturistiku a ekologické zemědělství. V podhorských oblastech by měl převažovat chov dobytka nad rostlinnou výrobou.

2. Podle prognóz Hlavního statistického úřadu – (13) týkajících se venkovského obyvatelstva jediné v Polsku může vzrůst podíl této vrstvy v r. 2030 až na 42,6 %.

V ostatních zemích EU nejnižší podíl bude mít: Belgie 2 %, Lucembursko 4,7 %, Malta 5,1 %, Velká Británie 8 %, Německo 8,1 %. Nejvyšší procento venkovského obyvatelstva se očekává ve Slovinsku 40,2 %, Slovensku 35,1 %, Finsku 32,1 % a Portugalsku 31,3 %.

Tyto údaje potvrzují, že proces modernizace venkova a celého komplexu výroby potravin v Polsku bude velmi složitý a dlouhý. Strukturální změny polského venkova si vynutí tvorbu tří typů uspořádání venkovského prostoru. Jsou to:

- integrované venkovské oblasti, ovlivňované blízkostí měst a větších aglomerací,
- typické venkovské oblasti s převahou zemědělství a významným podílem velkých farem,
- okrajové oblasti, kde je hustota obyvatelstva nízká a stále se snižuje. (14)

3. Program rozvoje venkova pro léta 2007–2013 obsahuje 23 bodů k podpoře

zemědělství a obyvatel venkova. Z toho 15 úkolů připadá na Agenturu pro restrukturalizaci a modernizaci zemědělství, 8 mají realizovat vojvodské (krajské) samosprávy.

Polsko prohlásilo, že je připraveno plnit úkoly Programu od 1. ledna 2007. Agentura však bohužel realizovala pouze 4 body jejichž obsahem jsou strukturální renty, zalesňování, výrobní producentská uskupení a pomoc oblastem s méně příznivými podmínkami pro zemědělství. Termín prosazení dalších čtyř aktivit – totiž modernizace zemědělství, pomoci mladým rolníkům při startu,

zvýšení hodnoty zemědělské i lesní produkce, diverzifikace činností ve prospěch i těch nezemědělských – byl už dvakrát odsunut nejdříve na září 2007, pak na květen 2008. Příčinou zpoždění je, že chybí nezbytný informační systém, což svědčí o nekompetentnosti a leda bylé práci někdejších představitelů Agentury (15). Popsaná situace ilustruje fakt, že Společná zemědělská politika EU, pro Polsko výhodná, může být sabotovaná neschopnými úředníky, kteří neplní mezinárodní úmluvy. Pomoc polskému venkovu je opravdu značná, záleží na tom, zda ji dokážeme plně využít. ■

- 1) Viz: **Polský venkov v EU**. Vyd. Výbor pro evropskou integraci. Str. 17.
- 2) Viz: **Sektorový operační program**: restrukturalizace a modernizace ... vydalo Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova, Varšava
- 3) Viz: **Polský venkov v EU**. Str. 18.
- 4) Viz: **Kawalko, B.**: Obtížná cesta
- 5) Viz: **Klimczuk, B.**: Perspektivy Společné zemědělské politiky..... Zamosc 2007,
- 6) Viz: **Kawalko, B.**: Zpráva Komise pro Evropský parlament... Verze z 28. 11. 2007
- 7) Viz: **Polský venkov v EU** Varšava 2006 – str. 20-23
- 8) Viz: **Hospodaření se zemědělskou půdou**, Polská norma PN-R-04151,XII,1997
- 9) Viz: **Hospodaření se zemědělskou půdou v Polsku...**
- 10) Viz: **Woch, F.**: Perspektivy strukturálních změn na venkově ... Pulawy 2006, str. 5-22.
- 11) Viz: **Sektorový operační program** – str. 10
- 12) Viz: **Woch, F.**: Perspektivy strukt. změn...
- 12) Viz: **Woch, F.**: Perspektivy strukturálních změn na venkově Pulawy ,2006
- 13) Viz: **Prognózy Hlavního statistického úřadu 2003**. Naopak podle jiné prognózy bude podíl venkovského obyvatelstva v Polsku v r.2030 30,1 %
- 14) Viz: **Kawalko, B.**: str. 14-15
- 15) **Polský deník č. 39** – ze dne 15. 11. 2008, str. 3

■ Odborná činnost nově ustavené pobočky ČMKPÚ v Severočeském kraji

Od r. 2009 bychom velmi rádi a to nejen na webových stránkách ČMKPÚ, ale i v našem časopisu Pozemkové úpravy zveřejňovali úspěšné odborné akce, které naše oblastní pobočky realizují. V závěru letošního roku je však vhodné zveřejnit činnost **nově ustavené pobočky v Severočeském kraji, která vznikla v prosinci 2007**. Se svými 32 členy připravila pro odbornou veřejnost v průběhu letošního roku velmi zdařilá setkání odborníků, zabývajících se pozemkovými úpravami.

Dne 17. června 2008 v Ústí n. Labem to byl meziregionální odborný seminář s názvem „**Pozemkové úpravy v povodněmi ohroženém území**“. Pořadatelé – Sč pobočka ČMKPÚ, Fakulta životního prostředí ÚJEP v Ústí n. Labem společně s Asociací pro závlahy a vodu v krajině České republiky si vzali za cíl seznámit odbornou veřejnost s aktuálními otázkami jako je stanovení rozsahu povodňových oblastí, realizace pozemkových úprav v těchto oblastech, projektování protipovodňových opatření v zemědělské krajině a čerpání podpor z fondů EU. Další velmi úspěšnou akcí, kterou v listopadu letošního roku Severočeská pobočka uspořádala, byl **odborný seminář: „Využití letecké fotogrametrie pro zpracování návrhů pozemkových úprav“**.

Odborná veřejnost byla na tomto setkání seznámena s možnostmi získávání dat prostřednictvím leteckého měřického snímkování, tvorbou DMT, zpracování ortofotomap, stereovhodnocením polohopisu a výškopisu, možnostmi vizualizace terénu, projektování společných zařízení na DMT a zpracování výsledné dokumentace pro zápis výsledků pozemkových úprav do ISKN.

Třetí prosincová akce Severočechů byla pro účastníky velmi zajímavá a poučná. Setkání členů Severočeské pobočky se zástupci pozemkových úřadů se konalo v Lounech. V dopolední části proběhla odborná rozprava a výměna zkušeností s realizací společných zařízení a to jak v projektové dokumentaci společných zařízení, tak i zkušeností jednotlivých dodavatelů staveb společných zařízení.

Ing. Antonín Svoboda, tajemník ČMKPÚ

■ Nabídka odborné akce v r. 2009

Česká lesnická společnost – pobočka dendrologická – Dobřichovice připravuje na 12. 3. 2009 v Praze, Novotného lávka č. 5, Praha 1 seminář: **„Zemědělské pozemky na lesní půdě“** (zabuřeněné pozemky, nálety lesních dřevin, doprovodná zeleň – **kontaktní osoba: Mgr. Iva Kubátová, Česká lesnická společnost, tel.: 731 576 710.**

EKONOMICKÉ ÚDAJE V DOKUMENTACI STAVEB

Ing. Jirí Blažek, Brno

Stavebník je povinen pro účely projednávání příslušných řízení podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (Stavební zákon) ve znění zák. č. 68/2007 Sb., a zák. č. 191/2008 Sb., opatřit předepsanou dokumentaci.

A. Dokumentaci staveb

Dokumentace, její rozsah a obsah je stanoven:

1. Příslušnými ustanoveními stavebního zákona, zák. č. 183/2006 Sb.
2. Vyhláškou č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb
3. Vyhláškou č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvě a územního opatření.
4. Vyhláškou č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.
5. Vyhláškou č. 146/2008 Sb., kterou se stanoví rozsah a obsah projektové dokumentace staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací.
6. Vyhláškou č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb.
7. Technickými požadavky vydanými ve formě vyhlášky zmocněného ústředního orgánu ve Sbírce zákonů nebo Nařízení vlády.

Ekonomická část dokumentace je od 1. 1. 2007 smluvní částí mezi objednatelem a zhotovitelem a to i přesto, že většina předepsaných formulářů vyplývajících ze stavebního zákona vyžaduje uvést celkovou finanční hodnotu stavby, stavebně montážních prací, technologie.

Ekonomickou část, tzv. souhrnný rozpočet, naposled obsahovala vyhláška č. 105/1981 Sb., o dokumentaci staveb.

B. Přehled nákladů staveb

Pro stanovení jakéhokoliv druhu rozpočtových nákladů staveb nemáme v současné době závazný předpis.

Celkové náklady staveb (původně souhrnný rozpočet), odbytový rozpočet, výkaz výměr ani soupisy prací, dodávek a služeb nejsou definovány a vymezeny právními předpisy.

Vzhledem ke skutečnosti, že tyto finanční údaje jsou nepostradatelné pro investora – objednatele, doporučuji jejich sestavení s využitím příslušných účetních a daňových předpisů včetně klasifikačního zařídění.

Pro vypracování ekonomické části dokumentace lze podřídně užit:

1. Zákon o daních z příjmů, zák. č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon o dani z přidané hodnoty, zák. č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon o účetnictví, zák. č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů
4. Občanský zákoník, zák. č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů
5. Obchodní zákoník, zák. č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon o cenách, zák. č. 526/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon o oceňování majetku, zák. č. 151/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů
8. Zákon o správních poplatcích, zák. č. 634/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon o veřejných zakázkách, zák. č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů, zák. č. 261/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů

12. Vyhl. č. 500-507/2002 Sb., kterými se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví
13. Vyhl. č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku
14. Pokyn D – 300 ze dne 16. 11. 2006 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona o daních z příjmů
15. Opatření ČSÚ č.j. 1174/93-3010 o zavedení Standardní klasifikace produkce „SKP“, 2. vydání, účinnost od 1. 1. 2003
16. Vyhl. č. 321/2003 Sb., o zavedení klasifikace stavebních děl „CZ-CC“, účinnost od 1. 1. 2004
17. Pokyn č. R – 1 07 – řízení programů a provozování informačního systému programového financování, Pokyn č. R – 2 07
18. Vyhl. č. 26/2007 Sb., kterou se provádějí zápisy vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.

C. Ekonomická část dokumentace

Ekonomická část dokumentace obsahuje:

1. Zařídění stavby
2. Klasifikaci dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
3. Soupisy dodávek, služeb, prací a výkonů
4. Výkazy výměr položkové, agregované
5. Normativní základnu, kalkulační vzorce
6. Hodinové zúčtovací sazby – ceny.

Ekonomická část dokumentace musí zajistit rozdělení finančních prostředků na:

- I. Investiční
- II. Neinvestiční
a dále
- III. Hmotný majetek
- IV. Nehmotný majetek
v podrobnosti, zda se jedná o
 - a) stavbu
 - b) nedílnou součást stavby
 - c) samostatnou movitou věc
 - dlouhodobý hmotný majetek (DHM)
 - drobný dlouhodobý hmotný majetek (DDHM)
 - dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)
 - drobný dlouhodobý nehmotný majetek (DDNM)
 - materiál, díl, zásoba – nákladová položka
 - služba, provozní náklad
 - d) soubor movitých věcí
 - e) provozní nebo výrobní celek (např. technologická výrobní zařízení)
- V. Movitý majetek
- VI. Nemovitost

D. Zařídění – klasifikace stavby, stavebních a montážních prací

1. Zařídění, klasifikace stavby

Stavba a její součásti, popř. příslušenství bude zaříděna a klasifikována v souladu s příslušnými daňovými a účetními předpisy.

Vyhl. č. 321/2003 Sb., o Sdělení ČSÚ, zavedení klasifikace stavebních děl CZ – CC, jež váže mezinárodní klasifikaci produkce CPC, účinnost od 1. 1. 2004.

Stavební díla jsou v klasifikaci rozdělena do dvou sekcí:

- Budovy, jejich základní popis, pojem a zařídění podle převažujícího užívání,
- Inženýrská díla

Každé stavební dílo je považováno za samostatnou jednotku. Klasifikace CZ – CC nezahrnují technologická výrobní zařízení, která lze demontovat a přemísťovat jinam. Tato technologická zařízení se zařičují podle druhu, účelu ve smyslu členění SKP nebo se zahrnou pod soubor movitých věcí, u kterého se určí hlavní věc souboru.

Standardní klasifikace produkce (SKP), 2. vydání, byla vyhlášena ve Sbírce zákonů, částka 198/2002 Sb., je účinná od 1. 1. 2003. Dané třídění je převzato jak do zákona o daních z příjmů (ZDP), tak do zákona o dani z přidané hodnoty (ZDPH).

2. Součást stavby

Součástí stavby jsou zařízení, která jsou se stavebním dílem pevně spojena, nelze je demontovat aniž by došlo ke změně funkce či účelu stavebního díla nebo porušení stavby (tzv. nedílná součást stavby).

3. Samostatné movité věci

Za samostatné movité věci (ZDP, § 26, odst. 2) se považují také výrobní zařízení, jakož i zařízení a předměty sloužící k provozování služeb (výkonů) a účelová zařízení a předměty, které s budovou nebo stavbou netvoří jeden funkční celek i když jsou s ní pevně spojeny.

4. Soubor movitých věcí

Souborem movitých věcí se samostatným technicko ekonomickým určením se rozumí dílčí část výrobního či jiného celku. Soubor movitých věcí je nutné evidovat zvlášť tak, aby byly zajištěny průkazné technické i hodnotové údaje o jednotlivých věcech zařazených do souboru, určení hlavního funkčního předmětu a o všech změnách souboru (přírůstky, úbytky), včetně údajů o datu změny, vstupních cenách jednotlivých přírůstků nebo úbytku, celkové ceny souboru věcí, a dále částky odpisů, včetně jejich změn vyplývajících ze změny vstupní ceny souboru movitých věcí. Soubor movitých věcí se zařazuje do odpisové skupiny podle hlavního funkčního předmětu.

5. Jiný majetek

Jiným majetkem se pro účely zákona o daních z příjmů rozumí:

- technické zhodnocení
- technické rekultivace
- výdaje hrazené nájemcem.

6. Majetek vyloučený z odpisování

Hmotný majetek vyloučený z odpisování je uveden v ustanovení § 27 ZDP.

7. Změny na majetku

Změny na majetku lze provést s použitím:

- Investičních zdrojů
- provozních nákladů

7.1. Investiční zdroje

Změny na hmotném a nehmotném majetku lze dle ustanovení § 33 zákona o daních z příjmů formou

- a) technického zhodnocení
- b) rekonstrukcí
- c) modernizací

Dané pojmy nejsou vymezeny ve stavebním zákonu, zák. č. 183/2006 Sb. Zde bude nezbytné pracovat a přesně vymežit obsah a rozsah navrhovaných a provedených:

- stavebních úprav (§ 81 odst. 1,2)
- změny stavby před dokončením (§ 118)
- změny v užívání stavby (§ 126)

Základní pojem změny dokončené stavby je vymezen v § 2 odst. 5, změny stavby před jejím dokončením v § 2 odst. 6. Stavební úpravy vymezuje několik ustanovení stavebního zákona, např.:

- § 103 odst. 1, písm. h)
- § 103 odst. 2
- § 104 odst. 2, písm. n)
- § 96 odst. 2, písm. h)
- § 141 odst. 1

7.2. Provozní prostředky, nákladová položka

Opravy, udržovací práce nejsou vymezeny v daňových zákonech ale především ve speciálních předpisech nebo v účetnictví:

- a) speciálním předpisem je např. vyhl. č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Zde jsou rozlišeny opravy a udržovací práce
- b) vyhl. č. 500 až 507/2002 Sb., kterými se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vymezuje:
 - opravy
 - udržovací práce
- c) stavební zákon uvádí základní pojem údržba stavby v § 3 odst. 4 a v § 139

Specifikace udržovacích prací je provedena ve více ustanoveních stavebního zákona, např.:

- § 103 odst. 1, písm. e)
- § 104 odst. 2, písm. p)
- § 104 odst. 4
- d) další právní předpisy
 - zák. č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zajištění základu daně z příjmů
 - N.V. č. 258/1995 Sb., týkající se vymezení finanční účasti nájemce na úhradu oprav
 - N.V. č. 384/2000 Sb., kterým se stanoví podmínky státní finanční podpory oprav, modernizací nebo rekonstrukcí bytových domů postavených panelovou technologií
 - N.V. č. 185/2002 Sb., kterým se stanoví seznam strojního zařízení tvořícího součást výrobní linky
 - České účetní standardy
 - Pokyn MF D – 300 (nedílná součást staveb, příklady).

E. Souhrnný rozpočet

Dříve užívaný pojem souhrnný rozpočet není v právních předpisech vymezen.

Lze jej nahradit smluvním ustanovením nebo definovat jako Propočet nákladů. Bez ohledu na název se jedná o důležitý doklad, který investorovi – stavebníkovi stanoví rozsah nákladů celkem dle jednotlivých částí majetku se stanovením vstupních cen tohoto hmotného či nehmotného majetku.

Doporučuji zpracovat souhrnný rozpočet – propočet nákladů v členění dle příloh vyhl. č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programu rekonstrukce majetku. Jednotlivé části stavby roztřídit dle příloh vyhlášky na:

- investiční prostředky
 - ◆ stavební
 - ◆ technologickou část
 - ◆ stroje a zařízení
 - ◆ dopravní prostředky
 - ◆ pozemky
 - ◆ služby
 - ◆ ostatní činnosti
 - ◆ ocenitelná práva
 - ◆ nehmotný majetek, atd.
- neinvestiční bilance potřeb s obdobným členěním

Podrobné členění řádků provede zpracovatel dle přílohy S 05 150 nebo S 05 160. Daný úkol považuji za vysoce odbornou práci, neboť u veřejných finančních zdrojů musí být

tyto v takto předepsaném členění vypořádány se státním rozpočtem, dotačním titulem, grantovým schématem apod.

F. Soupis dodávek, prací a služeb

Zpracování souboru prací, dodávek a služeb je věcí smluvních stran, neexistuje právní předpis určující rozsah a obsah. Soupis bude proveden samostatně pro každou dodávku, poskytnutou službu nebo provedené stavební práce.

Každý jednotlivý soupis bude zaříděn dle SKP nebo HS/CN – Harmonizovaný systém celního sazebníku, popř. třídíku TARIC apod.

Jednotlivé části soupisu musí umožňovat stanovit pořizovací (vstupní) cenu konkrétní dodávky, služby nebo stavebních prací ve smyslu zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví a vyhl. č. 500 až 507/2002 Sb., kterým se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví. K těmto klasifikovaným částem lze přiřadit DPH ve výši 9% nebo 19%. Zvlášť důležité bude správné rozdělení položek u bytové výstavby, změny na bytových a rodinných domech a pro stavby pro sociální bydlení z hlediska vymezení jejich součástí a příslušenství.

G. Výkaz výměr

Výkaz výměr nemá oporu v právních předpisech. Jediná povinnost zpracovat výkaz výměr je uložena zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, § 44 odst. 3.

Bohužel, nikde není stanovena forma, obsah a rozsah výkazu výměr. Položkový výkaz výměr je však nejdůležitější částí pro stanovení ceny díla – stavby. Z tohoto důvodu většína účastníků investiční činnosti užívá dříve předepsaných formulářů, ceníků, sazebníků, které však ne vždy odpovídají stávajícím daňovým a účetním požadavkům.

Investorovi – stavebníkovi jsou předány výkazy výměr, u nichž každá část je vypracována jinou metodikou a pak nelze mluvit o správném účetním řešení a srovnatelné nabídce.

Na základě těchto skutečností doporučuji:

- Stavební práce zařídí dle Třídíku stavebních konstrukcí a prací (TS KP), 9-ti místný kód
- Vlastní stavební díly (základy, svislé konstrukce) zařídí dle SKP, oddíl 45
- Samostatné movité věci, zařízení, stroje, přístroje zařídí dle SKP, HS/CN, TARIC, celní sazebník.

Poznámka:

Předmětem klasifikace SKP jsou především hmotné výrobky tuzemské i zahraniční. TARIC – integrovaný systém ES.

- Služby se zařídí dle SKP nebo CPV (společný slovník pro zadávání veřejných zakázek).

Vyhlášky č. 500 – 507/2002 Sb., kterými se provádí některá ustanovení zákona o účetnictví ve znění pozdějších předpisů. Dále musíme členit majetek na:

- dlouhodobý hmotný majetek (DHM), vstupní cena vyšší jak 40.000,- Kč,
- drobný dlouhodobý hmotný majetek (DDHM). Jedná se o neinvestiční majetek oceněný vstupní cenou od 3.000,- do 40.000,- Kč pro obce, organizační složky státu
- zásoby, materiál - § 9
- nehmotný majetek § 6
 - Dlouhodobý nehmotný majetek, vstupní cena vyšší jak 60.000,- Kč
 - Drobný dlouhodobý nehmotný majetek, vstupní cen 7.000,- až 60.000,- Kč, neinvestiční
 - provozní náklad pod 7.000,- Kč vstupní ceny konkrétní činnosti.

Poznámka:

Upřesnění jednotlivých druhů majetku je uvedeno v příslušných Českých účetních standardech (ČÚS), např. ČÚS 013 – Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek.

- Vymezení nákladů souvisejících s pořízením dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku je např. v § 47 vyhl. č. 500/2002 Sb.
- Závěr

Každý zadavatel (investor – stavebník) musí pro konkrétní stupeň projektové nebo zadávací dokumentace zvážit požadovanou podrobnost a úplnost ekonomické části.

Nejpodrobnější zpracování bude vyžadovat dokumentace pro provedení stavby, u investičního záměru postačí souhrnný rozpočet rozdělený dle příloh vyhl. č. 500/2006 Sb. o státní účasti financování reprodukce majetku.

Vypracování položkového výkazu výměr, včetně následného ocenění jednotkovými cenami považují za vysoce náročnou činnost se všemi negativními důsledky do smluvních vztahů, neboť nikdo není schopen se nedopustit nepřesností nebo opomenutí ve vymezení všech úkonů na stavbě a proto doporučuji užít i rezervy v rozsahu 4 – 8 % z celkové ceny základních rozpočtových nákladů bez DPH. Tato rezerva se čerpá dle smluvních ujednání na případné rozšíření (vícepráce) nebo snížení (méněpráce) předmětu plnění. ■

Informace ČMKPÚ

◆ Valná hromada ČMKPÚ, konaná dne 3. 11. 2008, zvolila v souladu se stanovami ČMKPÚ pro další volební období představenstvo komory v počtu 12 členů.

Do představenstva byli zvoleni tito členové:

Ing. Mojmír Procházka,
Ing. Jaroslav Tměj,
Ing. Irena Sokolová, CSc.,
Ing. Vladimír Luks,
Ing. Pavel Trávníček,
Ing. Zdeněk Burian,
Ing. Petr Kunc,
Ing. František Toman, Prof., CSc.,
Ing. Jiří Vondráček,
Ing. Martin Neruda, Ph.D.,
Ing. Jindřich Hostaš,
Ing. Jana Podhrázká, Ph.D.

Dále valná hromada zvolila členy dozorčí rady v počtu 5 členů:

Ing. Jiří Filip,
Ing. Libuše Pražáková,
Barbora Kotulánová,
Ing. Jaroslav Branda,
Ing. Miroslav Charvát,
 náhradník: *Ing. Jan Matějka*

Současně potvrdila, že členy představenstva pro další volební období jsou i předsedové jednotlivých poboček ČMKPÚ. Nové představenstvo, včetně předsedů oblastních poboček, se sešlo dne 9. 12. 2008 a ze svého středu zvolilo předsedu ČMKPÚ a 4 místopředsedy. Předsedou ČMKPÚ byl zvolen dosavadní předseda **Ing. Mojmír Procházka**.

Místopředsedové jsou:

Ing. Jaroslav Tměj,
Prof. Ing. František Toman, CSc.,
Ing. Burian Zdeněk,
Ing. Irena Sokolová, CSc.

Dozorčí rada se sešla dne 11. 12. 2008 a ze svého středu zvolila předsedu dozorčí rady, kterým je **Ing. Jiří Filip**, místopředsedou byla zvolena **Ing. Libuše Pražáková**.

Polní cesty – Optimalizace technického stavu polních cest cestou nových technologických postupů

Ing. Petr Málek, Ph.D., Ing. Ivo Celjak, CSc., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – Zemědělská fakulta

Stávající síť polních cest zabezpečuje dopravní obslužnost venkova. Polní cesty jsou zařazovány mezi klasické pozemní komunikace, jako cesty účelové. Jejich hustota a kvalita je však různá. U nás lze konstatovat, že tyto parametry výrazně ovlivnily politické a hospodářské změny naší minulosti i nedávné historie. Kultivovaný rozvoj a výstavbu polních cest lze doložit již v šedesátých letech 19. století, při prvním dobrovolném zcelování, s požadavkem zpřístupnit jednotlivé pozemky podle potřeby vlastníků půdy. Za socialismu to bylo podle potřeb tehdejších KPÚ. A právě proto problematika výstavby a obnovy polních cest je hlediska tvorby krajinného prostředí jedním ze stěžejních hledisek nového pohledu na využití zemědělské krajiny a usnadnění jejího rekreačního a turistického využití.

K obnově sítě polních cest lze přistupovat z různých hledisek. Buď budovat co nejvíce cest nových, což je finančně nákladné nebo stávající komunikace různou formou modernizovat či rekonstruovat, což je levnější. Tento příspěvek je zaměřen na informaci o nových technologických možnostech recyklace kompletních konstrukčních vrstev vozovek na bázi hydraulických pojiv, které byly doposud neproveditelné a nemyslitelné s ohledem na obvyklou kontaminaci humózními látkami v těchto materiálech. V expozicích přírodního charakteru dochází k samovolnému procesu rozkladu organických zbytků a biologického odpadu za vzniku humusu, který se buď hromadí na povrchu nebo je s dešťovou vodou splachován do podzemí. Tento proces zasahuje i veškeré stavební konstrukce všeho druhu, včetně vozovek a působí jejich postupnou degradaci až zničení.

Pro hydraulická pojiva jako je cement apod. je přítomnost humózních látek v plnivech a vodě hlavní překážkou jejich zdárného procesu hydratace a tuhnutí a v kamenivech pro výrobu cementového betonu se proto prokazuje jeho nulový obsah. Hlinité písky a šterkopísky mohou být použity pouze pro výrobu malt. Tato skutečnost byla také doposud limitující pro pokusy o recyklaci konstrukčních vrstev vozovek za použití cementového tmelu a umožňovala pouze použití vzdušného vápna jako pojiva pro zlepšování zemin a stabilizace. Při opravách a rekonstrukcích tak muselo být vždy veškeré kamenivo odvezeno na skládky a jiné šterkové nebo šterkopískové materiály s vhodným složením byly použity do betonu. To se projevvalo růstem ekonomických nákladů a zvyšováním nepřímých vedlejších negativních ekologických dopadů.

Nový pracovní postup za použití Gloritu a unikátního technologického linky využívající zařízení vysokého výkonu obě tyto překážky odstraňuje a umožňuje plně nasazení kapacit k rekonstrukcím, modernizacím a obnovám polních cest. Zlepšování a stabilizace půdních ma-

teriálů a podkladních vrstev vápnem či cementem je postup známý a využívaný již po řadu let. Nezbytným předpokladem jejího uplatnění je, že zpevňovaná zemina nesmí obsahovat žádné organické ani jílovité složky.

Tyto obtíže by částečně mohlo vyřešit zavedení nové technologie společnosti Lesopol, pro stabilizaci podkladních vrstev vozovek i jejich krytů. Informace získané v této oblasti lze shrnout do následujících poznatků:

- zeminu na staveništi lze efektivně stabilizovat i tehdy, když z důvodu vysokého podílu organických složek je klasická cementová stabilizace nemožná,
- zemina ošetřená Gloritem se stává odolnou proti účinkům mrazu, nezávisle na obsahu jemných prachovitých složek,
- zemina ošetřená Gloritem je podmíněně vodopropustná v závislosti na propustnosti podloží a může se proto na propustném podloží plošně vsakovat.

Vzhledem k tomu, že tento technologický postup umožňuje navracet zpět již použité materiály z konstrukčních vrstev vozovky a zemního tělesa, jedná se tedy o recyklaci. Jeden z možných způsobů využití tedy spočívá ve strojním rozrušení stávajících vrstev vozovky do hloubky cca 0,20 m, jejím rozmělněním na zrna od 0 do 30 mm a vytvoření nového klenutého příčného profilu vozovky (viz příložená fotodokumentace). Nezbytným, pro daný způsob obnovy polních a lesních cest, je použití zmíněného přípravku Gloritu, který se svým přičiněním rozhodující měrou podílí na zvýšení kvality recyklovaného profilu vozovky. Tento nový systém je již 15 let zkoušen a používán ve Francii, Německu a Švýcarsku.

Glorit je práškový stabilizační prostředek složený především z anorganických solí, který se může po rozpuštění ve vodě přidávat do směsí přírodních zemin s cementem, za účelem dosažení vyššího stabilizačního účinku, při zachování

trvalé propustnosti pro vodu. Glorit byl vyvinut v Japonsku a pro Evropskou potřebu se licenčně vyrábí v Holandsku. Chemické složení Gloritu tvoří směs anorganických solí, solí kovů alkalických zemin, solí alkalických kovů a stopových prvků pod 1 mg/kg viz. následující tabulka 1:

Tabulka 1 – Chemické složení Gloritu

Chemická značka	Název	Obs. %
NaCl	Chlorid sodný	27,0
K ₂ CO ₃	Uhlíčan draselný	0,8
AlCl ₃	Chlorid hlinitý	0,5
MgCl ₂	Chlorid hořečnatý	28,0
KCl	Chlorid draselný	13,3
CaCl ₂	Chlorid vápenatý	12,8
Na ₂ SO ₄	Síran sodný	6,1
COCl ₂	Fosgen	0,1
FeCl ₂	Chlorid železitý	0,4

Vodní roztok Gloritu smíchaný se zeminou nahrazuje (na principu ionizace) volné ionty Ca, což je dáno tím, že obsahuje značné množství různých anorganických prvků s obsahem kovů. Aktivované organické substance tak již nejsou schopny zabránit hydrogenační reakci cementu. Tento proces podporuje schopnost tuhnutí cementu a zvětšuje se hustota i objem zemních částic. Povrch zemních částic je běžně hygroskopický, tzn. je pokryt vrstvičkou vody a organických substancí, které brání přilnutí cementu. Při aplikaci Gloritu se tato inhibující vrstva ionizací odbourává.

Zemina ošetřená Gloritem získává během krátké doby vysokou pevnost a tvoří umělý zeolit tj. horninu třídy rozpojitelnosti 6. až 7. Bezprostředně po zhutnění je ošetřená zemina odolná proti vodě a imunní proti teplotním, vzdušným a vlhkostním změnám a výkyvům, stejně tak jakýmkoliv povětrnostním vlivům. Podobně je snížena i četnost výskytu mrazových zdvihů na 20 % a citlivost vůči působení mrazu výrazně omezena.

Zajímavé hodnoty vykazuje i hodnota propustnosti povrchu, která se dle analýz pohybuje ve stejných hodnotách jakou vykazují písečné zemin. To má velmi pozitivní vliv na hydrologickou bilanci spodní vody a omezuje potřebu budovat nové čistírny odpadních vod. Dalším prokazatelným pozitivním důsledkem použití tohoto alkalického přípravku je skutečnost, že tyto vozovky neprorůstají žádnou vegetací a je na nich velmi obtížné určit jejich stáří bez doplňujících komentářů.

Společnost Lesopol svoji prezentací na Internetu <http://www.lesopol.cz/home-page>, předkládá poměrně široký technologický pracovní záběr doložený certifikáty od TZÚS Praha a Certifikačního orgánu systému managementu DQS s.r.o., Kralupy nad Vltavou. Další kontrolní prověrku popisovaného technologického postupu a zařízení provedlo Středisko výzkumu a laboratoří ZBA engineering, s.r.o., nezávisle na výše uvedeném, ve dvou rozdílných zkouškách. První znovu zaměřenou na Glorit a druhou na původně netuhou vozovku s AB krytem, nově obnovenou příměsí směsného hydraulického pojiva GEOROC DOROPORT TB 25, technologií kontinuálního mísení za studena RHPMS po totální přeměně všech dotčených konstrukčních vrstev na místě stavby.

První prověrka byla provedena jako soubor ověřovacích polních a doplňkových orientačních laboratorních zkoušek na vozovce lesní cesty: „U přehrad“ v Lesoparku Háje, Praha 11, rekonstruované v červnu 2003, kde byla stávající konstrukce vozovky přeměněna do hloubky cca. 0,20 m, za použití hydraulických pojiv a to metodou kontinuálního mísení ROAD MIX. Účelem zkoušek bylo ověřit účinnost kombinace cementového pojiva třídy 32,5R a přídatné minerální složky Glorit na únosnostní a pevnostní charakteristiky povrchu vozovky staré 22 až 23 měsíců.

Zkoušky byly provedeny v kombinaci přímé a nepřímé metody, nejdříve zatížením přes zkušební desku o průměru 300 mm, zatěžovanou v sedmi stupních do $p_{\max} = 0,5$ MPa, dvěma cykly se zkrácenou konsolidací 120 s., pomocí hydraulického lisu. Dále byla stanovena pevnost v prostém tlaku na válcích odvrtných jako jádrové vývrty diamantovou korunkou o $\varnothing 150$ mm s následným stanovením pevnosti ve zkušební laboratoři.

Závěry ověření zpevnění povrchu lesní cesty „U přehrad“ cementovým pojivem spolu s minerální přísadou Glorit po 23 měsících běžného provozu prokázaly, že povrch vozovky nevykazuje žádné makroskopické poruchy (podélné nebo příčné trhliny, borcení krajnice či výtluky) v důsledku dosahované hodnoty modulů přetvárnosti $E_{\text{def2}} = 490$ MPa. Současně byly ověřeny i vysoké pevnosti v tlaku průměr 16,6 MPa s minimální hodnotou 15,2 MPa; navíc bylo z jádrových vývrtnů potvrzeno velmi kvalitní zpracování z hlediska homogenity a struktury recyklované vrstvy.

Další ověřovací zkoušky byly provedeny v jižní části obce Sobotka na netuhé vozovce s AB krytem (tloušťka 55 mm), s nestmelenými podkladními vrstvami na bázi makadamu a šterkodrtě, s cílem změnit čáru zrnitosti k možné aplikaci hydraulického pojiva. První etapou prací bylo rozrytí vozovky do hloub-

ky 0,20 m a následně dokonalé předrcení všech velkých frakcí od 45 mm do 125 mm a i větších kamenů s absencí prokazatelné jemné vlnitě složky. Potom následovalo srovnání předrcené horní vrstvy grejdrem, nadávkování sypkého pomalutuhnoucího směsného pojiva GEOROC-DOROPORT TB 25 v množství 6 %. Následně bylo provedeno první promísení závěsnou zemní frézou do hloubky 0,4 m, která se otáčí proti směru jízdy, závěrem pak intenzivní hutnění třídeskovým dynamickým hutnicím mechanismem s šířkou záběru 2,6 m.

Ukutečněné postupy měření v průběhu kontroly kvalitativních vlastností po skončení technologických postupů výstavby odpovídaly platným ČSN a byly provedeny tak, aby při nich byly ověřeny rázové (dynamické) moduly deformace M_{vd} , E_{vd} . Potom bylo provedeno další přímé ověření statickou zkouškou s hloubkovou účinností do úrovně konstrukční pláň, kde byly zjištěny statické moduly přetvárnosti prvních E_{def1} a druhých E_{def2} cyklů a jejich vzájemný poměr.

Výsledky laboratorních i polních zkoušek prokázaly způsobnost těchto vozovek prezentací jejich rázových modulů podle ČSN 73 6192 a statických modulů podle ČSN 72 1006. Závěrem bylo konstatováno, že zvolená stavební výrobní technologie, především nasazení vysoce výkonného mobilního drtiče zajistila optimální výstup upravených konstrukčních vrstev původního krytu a podkladních vrstev (AB, PM, Š, ŠD, ŠP) s parametry kusové zrnitosti základní směsi na složení odpovídající potřebám RHPMS s požadavkem 0/32 mm. Pracovní operaci rozvolnění a rozdrčení recyklátu je možno považovat za rozhodující pro úspěšnost dalších fází procesu ROAD MIX, která vyžaduje dokonalé promísení recyklátu a efektivní zhutnění směsi s plynulou zrnitostí vhodně nasazeným hutnicím mechanismem s dynamickými zhutňovacími účinky optimálně vhodným pro tloušťku zpracovávané vrstvy do 200 mm. Současně bylo dosaženo dokonalého uzavření povrchu recyklace splněním požadavku na rovinnost povrchu tím, že nová čára zrnitosti plně vyhovovala doporučením pro optimální zrnitostní skladbu.

Záznam o zkouškách a uvedené výsledky jsou k nahlédnutí ve společnosti Lesopol. Vzhledem k tomu, že prezentované dosahované parametry technologického zařízení, především nasazení vysoce výkonného mobilního kladivkového rotačního rozbíječe jsou mimořádné, je další část příspěvku věnována analýze potřebného výkonu mobilního energetického prostředku pro pohon tohoto zařízení.

Rotační kladivový rozbíječ pevných povrchů je nesen v třibodovém závěsu mobilního energetického prostředku (MEP) a jeho rotor je pohaněn vývodo-

vou hřídelí MEP nebo vhodného mechanizačního prostředku (například traktoru) pomocí krátkého kloubového hřídele. Nástroje kladivového rozbíječe pevných povrchů jsou tvořeny speciálními kladivy z tvrdokovu, která jsou pevně uchycena po obvodu rotoru. Pohon rotoru je realizován od vývodové hřídele MEP prostřednictvím ochranné spojky a ozubeného soukolí. Rotor může rozbít povrch pod úroveň pojezdu v rozsahu zpravidla 20 - 40 cm. K nastavení hloubky zpracování slouží výškově stavitelné kluzáky na bocích stroje. Rotační kladivové rozbíječe se mohou používat v horninách s různými požadavky na jejich rozpojení z hlediska konečné hrubosti zrna.

Pro úspěšnost činnosti rotačního rozbíječe je nutné, aby byl k dispozici dostatečný výkon motoru P_e (kW) MEP. Výkon P_e je využit jednak pro vlastní pohyb stroje (pojezd MEP) a také pro pohon rotoru. Důležitým požadavkem je zajištění konstantních otáček rotoru s pevnými kladivy při rozbíjení materiálu (zhutnělé horniny, asfaltových povrchů, cementobetonových krytů nebo kameniva stmelého hydraulickým pojivem) v určitém průřezu. Průřez je dán šířkou záběru, tedy délkou rotoru a hloubkou zpracování. Výkon motoru P_e , který je k dispozici, musí tedy pokrýt požadavky pojezdu P_p a pohonu pracovního ústrojí P_u .

$$P_e = P_p + P_u \quad (kW) \quad (1)$$

Velikost výkonu potřebného pro pojezd závisí na mnoha faktorech. Jedním z nich je svah cesty, který stroj musí zdolávat. Dalším faktorem je valivý odpor, který je závislý na stavu pneumatik a podložce, po které se MEP pohybuje. Také rychlost pojezdu rozhoduje o požadavku na výkon. Určitou roli zde může hrát i velikost prokluzu hnacích kol v případě, že se MEP pohybuje na nepevněné vozovce. Velikost výkonu pro pohon pracovního ústrojí závisí na konstrukci pracovního ústrojí (hloubka zpracování, záběr = šířka zpracování), na stavu břitů a především na charakteru zpracovávané horniny nebo rozbíjeného materiálu. Rozmanitost jednotlivých faktorů je ve stavební praxi velká. Výkon motoru by měl zajistit bezproblémovou práci v nejsložitějších podmínkách, které lze rozumně předvídat pro předpokládané pracovní nasazení rotačního rozbíječe.

U mechanizace, která nese rotační rozbíječ je k dispozici tzv. efektivní výkon motoru P_e , který se spotřebuje především na:

1. Výkon ztracený v převodech mechanizačního prostředku - P_m
2. Výkon ztracený prokluzem v závislosti na povrchu terénu - P_d

3. Výkon ztracený odporem valení v závislosti na terénu a pneumatikách - P_v
4. Výkon spotřebovaný na překonání stoupání - P
5. Výkon spotřebovaný na zrychlení - P_a
6. Užitečný tahový výkon - P_t
7. Užitečný výkon na vývodové hřídeli - P_{vh}
8. Výkon spotřebovaný na překonání odporu vzduchu - P_o

Výkonovou bilanci můžeme vyjádřit rovnicí:

$$P_e = P_m + P_d + P_v + P_s + P_a + P_t + P_{vh} + P_o, \text{ přičemž: (2)}$$

P_d, P_v - jsou ztráty ve styku hnacího ústrojí MEP s podložkou,

P_v, P_s, P_o - jsou jízdní odpory,
 P_t, P_{vh} - jsou užitečné výkony.

U mechanizačního prostředku, který realizuje práce s rotačním rozbíječem a pohybuje se na rovině, se bilance výkonů zjednoduší na základní rovnici:

$$P_e = P_m + P_d + P_v + P_s \text{ (kW)}$$

P_m - Výkon ztracený v převodech - třením mezi ozubením převodových kol, pohybem převodových kol v oleji, prouděním oleje, vlivem tření v ložiskách apod.

$$P_m = P_e - P_k, P_k = P_e \cdot h_m \\ P_m = P_e \cdot (1 - h_m) \text{ (kW)}, \text{ kde: (3)}$$

η_m = mechanická účinnost
 P_k = výkon na hnacím kole

- a) U kolových mechanizačních prostředků se pohybuje v rozmezí: 0,9 - 0,94
- b) U pásových mechanizačních prostředků je rozmezí: 0,86 - 0,9

P_v - Výkon ztracený odporem valení je ovlivněn například deformací boků a ramen pneumatiky, stlačováním podložky pod kolem, vytvářením klínu před kolem u měkkého povrchu terénu, tzv. bořením do povrchu lesní půdy.

$$P_v = G \cdot v \cdot j \text{ (kW)}, \text{ kde: (4)}$$

G = tíha mechanizačního prostředku (kN)
 v = rychlost pohybu mechanizačního prostředku při práci (m.s⁻¹)

φ = součinitel odporu valení

$$F_v = G \cdot j - \text{síla odporu valení na rovině (kN)}$$

$$F_v = G \cdot \cos \beta \cdot j - \text{síla odporu valení do svahu s úhlem stoupání } \beta \text{ (kN)}$$

$G = m \cdot g$, kde m je hmotnost mechanizačního prostředku včetně rotačního rozbíječe, g je tíhové zrychlení na planetě Zemi.

Velikost součinitele odporu valení pro MEP může mít různé hodnoty podle toho, na jakém povrchu se pohybuje, například:

- a) na pevné vozovce: 0,02
- b) na strništi: 0,06 - 0,08
- c) na kyprém poli: 0,12 - 0,20
- d) na vlhké louce: 0,20 - 0,40

P_d - Výkon ztracený prokluzem - je dán rozdílem výkonů na kolech před prokluzem a po prokluzu.

$$P_d = P_k - P_k \cdot \eta_m \\ P_d = P_e \cdot d \cdot \eta_m \text{ (kW)}, \text{ kde: (5)}$$

d = prokluz (%)

P_s - Výkon ztracený překonáním svahu
 $P_s = G \sin \beta \cdot v$ (kW)

(6)

β = úhel stoupání

Potom je třeba ještě prověřit, jaký výkon P_d je nutné dodat pro pohon pracovního rotoru.

Jedná se o složitý proces, který nelze spolehlivě matematicky vyjádřit. Do procesu vstupuje mnoho měnících se faktorů, které s sebou přináší jednak variabilita horniny (přítomnost rozdílných minerálů, celistvost, objemová hmotnost horniny, vlhkost horniny a mnohé další faktory) ve zpracovávaném pruhu a také nelze spolehlivě definovat procesy probíhající v těsné blízkosti kolem rotoru, které ovlivňují výslednou sílu pro překonání odporu horniny, zpracovávanou rotorem frézy.

Pro využití v praxi lze stanovit potřebný výkon motoru P_{pr} pro pohon rotoru s horizontální osou rotace na základě následujících fyzikálních vztahů a hodnot fyzikálních veličin.

Vztah pro stanovení potřebného výkonu motoru pro pohon frézy s horizontální osou rotace:

$$P_{pr} = F_r \cdot v_p \text{ (kW)} \\ (7)$$

kde:

F_r - síla pro překonání odporu horniny bříty kladiv umístěných na rotoru (pevně uchycená kladiva) (kN);

v_p - rychlost pohybu mechanizačního prostředku (m.s⁻¹);

přítom platí, že:

$$F_r = k_f \cdot S \cdot \beta \text{ (kN)} \\ (8)$$

kde:

k_f - součinitel řezného odporu, který má pro jednotlivé druhy hornin různou velikost (je zde závislost na třídě rozpojitelosti hornin, přičemž od 6. třídy rozpojitelosti (obtížně rozpojitelé horniny) s prací frézy již neuvažujeme) (kPa);
 S - plocha odfrézovávané vrstvy (m²);
 β - koeficient upravující šířku záběru (pohybuje se v rozsahu 1,0 - 1,3) reaguje na situaci, kdy krajní bříty kladiv ovlivňují rozpojování horniny ve větší šířce. U plastických hornin je koeficient 1, u hor-

nin s přítomností větších zrn šterku, u hornin utužených s nižším obsahem vody to může být až 1,3.

Přítom platí, že:

$$S = b \cdot h \text{ (m}^2\text{)} \\ (9)$$

kde:

b - šířka záběru rotoru frézy (m);

h - hloubka záběru frézy (ponoření břitů kladiv rotoru pod úroveň pojezdu) (m);

Pro součinitele řezného odporu k_f pro jednotlivé druhy hornin lze použít následující hodnoty:

- a) Snadno rozpojitelé horniny (1. a 2. třída rozpojitelosti hornin) = 50 - 100 kPa;
- b) Středně rozpojitelé horniny (2. a 3. třída rozpojitelosti hornin) = 100 - 200 kPa;
- c) Těžko rozpojitelé horniny (4. a 5. třída rozpojitelosti hornin) = 200 - 300 kPa.

Při modelovém výpočtu potřebného výkonu MEP pro pohon rotoru kladivového rozbíječe P_{pr} s pracovní šířkou 2,5 m, s hloubkou frézování 0,4 m v obtížně rozpojitelé hornině (300 kPa), β - koeficientem upravujícím šířku záběru = 1,1, vyjde hodnota téměř 200 kW při rychlosti jízdy traktoru 0,6 m.s⁻¹. To je vysoký výkon a je patrné, že musí být k dispozici MEP s vyšším výkonem než je 200 kW, neboť musejí být ještě uhrazeny požadavky pojezdu P_p .

Z výše uvedené teoretické analýzy lze zjistit, že požadovaný výkon lze snížit například nižší hloubkou zpracování nebo snížením rychlosti pojezdu při práci. Pokud musí být dodržena technologie práce, nelze zmenšit hloubku zpracování. Může být ale snížen řezný odpor horniny tím, že je hornina předem již částečně rozpojena rozrývačem, resp. musí předcházet ještě jedna pracovní operace ve zpracovávaném pruhu horniny.

Výhodnou se jeví i snížení rychlosti jízdy mobilního energetického prostředku. Operativní a plynulá změna rychlosti jízdy vyhovuje převodovka s plynulou změnou rychlosti jízdy. Například čím menší je řezný odpor horniny, tím může jet MEP rychleji a naopak. Pokud hornina klade vyšší řezný odpor, rychlost jízdy je automaticky snížena. Tato automatická změna rychlosti je výhodou při práci s kladivovým rozbíječem. Při požadavku na rozbití horniny na velmi malá zrna je potřebné, aby rotor s kladivy setrval delší čas v jednom místě. Zrna mohou být tak několikrát zasažena bříty kladiv a vržena proti pevné části stroje. Tím dochází k jejich postupnému drčení na menší části. Proto musí MEP disponovat možností velmi nízké rychlosti jízdy (tzv. superplazivé rychlosti = od 0,02 km.h⁻¹).

Z výše uvedeného vyplývá, že pro bezproblémovou činnost s kladivovým rozbíječem je potřeba splnit následující požadavky na traktor:

- Dostatečný výkon motoru vzhledem k předpokládané šířce kladivového rozbíječe;
- Plynulá změna rychlosti jízdy při práci;
- Rychlostní rozsah začínající na hodnotě 0,02 km.h⁻¹;
- Automatická volba optimálního pracovního režimu (maximální výkon nebo úsporný);
- Malý poloměr otáčení vzhledem k šířce a křížení polních cest;
- Účinná filtrace vzduchu v kabině.

Přehled základních technických údajů vybraných kladivových rozbíječů je uveden tabulce 2.

Tabulka 2 Přehled základních technických údajů vybraných kladivových rozbíječů

Technický údaj	D. Gutzwiller BPS 250	Seppi m® Multiforst	MERI Crushers MJS-2.5 DT	FAE SSH 250
Pracovní šířka (cm)	250	250	250	250
Hmotnost (kg)	3870	2200	1360	4200
Počet kladiv na rotoru (ks)	32	44	93	36
Požadavek na výkon traktoru (kW)	133	107	130	260
Maximální hloubka zpracov. (cm)	40	20	25	50

Příspěvek byl zpracován za podpory výzkumného záměru MSM 21 00 00 001.

HRANIČNÍ STROMY *Ing. Pavel Kyzlík*

Součástí naší krajiny jsou drobné památky (kříže, boží muka, kapličky) topografické terénní památky (hraniční kameny, mezníky, příkopy) a také v krajině rostoucí stromy či skupiny, které často drobné památky doprovází.

Zvláštním případem jsou stromy hraniční. Hranice odělovaly státní útvary, panství, katastry i pole sousedů. Do zemského povrchu se pomítal vlastnický vztah.

Zasazování hraničníků, označených kamenů máme zprávu již v roce 1215. Během středověku se vyvíjelo značení hranic na stromech vysekáváním značek, záseků, křížů, kol, šípů, znaků srdce, rýh, čísel, letopočtů. Dbalo se i na lidskou paměť, proto dostávali svědkové, mladíci i sousedé při stanovení hranic výprask „na pamětnou“. Chodové při hraničních pochůzkách se učili jednotlivé stromy a značky z paměti.

V lesních komplexech byly za hraniční vybírány nejmohutnější stromy. Např. hranici u Dyleně tvořilo v roce 1629 12 smrků, 43 buků a 38 jedlí, v královském hvozdu u Debrníku v roce 1637 76 smrků, 68 buků, 29 jedlí a 28 javorů.

Nejstarším známým hraničním stromem byla jedle zmiňovaná již v roce 1361 a znovu roku 1534 se znaky Pluhů z Rabštejna a Falce.

Na mapě česko-bavorských hranic z roku 1514 jsou vyobrazeny hraniční stromy s erby. Na hraniční stromy byly někdy připevňovány podkovy, kříže, dřevěné meče ale i šibenice.

Hraniční stromy svoji funkci končily až smlouvami o osazování hraničních kamenů, např. habsburská smlouva z roku 1764. Přesto se několik stromů zachovalo dodnes u jiných alespoň v pomístním názvu.

Pro ilustraci zápis ze svědectví „vejchozů“ k posouzení hranice u Vřesné: „Tu jest skalka, potom i druhá, tu leží sosna vyvrácená a v ní kříž a od toho kříže jsou jiní kříži v sosnách“.

Dobové hraniční právo je doloženo ve spisu Jakuba Menšíka z Menštejna z roku 1601 „O mezích, hranicích, soudu a rozepři mezní i příslušnosti jich v Království Českém“.

Pokud se hranice stanovovala v lese byly vždy vybírány existující velké stromy i za cenu, že trasa nebyla zcela přímá; v lese nebylo možno hraniční strom vysazovat a čekat, že za 80 – 100 let začne plnit svoji funkci hraniční. Vysazování hraničních stromů však bylo možné v zemědělské krajině. Pokud se v pomístních jménech vyskytuje stromový druh bude pravděpodobně v jednotném čísle. Takže existuje např. Vysoká jedle, Borovice, Smrče, Klen, Javor, kde mohl být hraničním velký jedinec.

Za hranici asi nebylo možno považovat celý porost např. Boučina, Modřínky, Borovina, Jedlovník. Alej u cesty byla hranicí velmi přehlednou, takže existuje Mezní cesta (jde po hranici katastru), Rohový alej, Hraniční cesta apod.. Hranice zemská, katastrů, panství apod. se objevuje v následujících názvech Hraniční louka, Hraničník, Hraničná, Hraničář, Pomezí, Mezný vrch, Trojmezí apod.

I některá příjmení jsou odvozena od pojmu hranice (např. Pomezny) nebo od stromu, který na hranici rostl, případně ji určoval (Jedlička, Lípa, Dub, Bouček, Jabůrek).

Zvláštností ve středověku především na území dnešního západu Německa byly tzv. cenovní stromy. V řídké osídlené krajině jezdili jednou za rok k osamoceným dvorcům výběřci daní. Stávalo se, že mezitím byl dvorec opuštěn či obyvatelé zahynuli, ale také, že se skryli aby se vyhnuli placení.

U dvorce stál velký strom, výběřci vytuli štěpínu na důkaz, že zde byli což bylo možno později zpětně kontrolovat porovnáním přivezené štěpíny a vytnutého místa. Také cenovní stromy byly zaznamenány do majetkových dokladů šlechty, klášterů či vlády.

Příklady hraničních stromů:

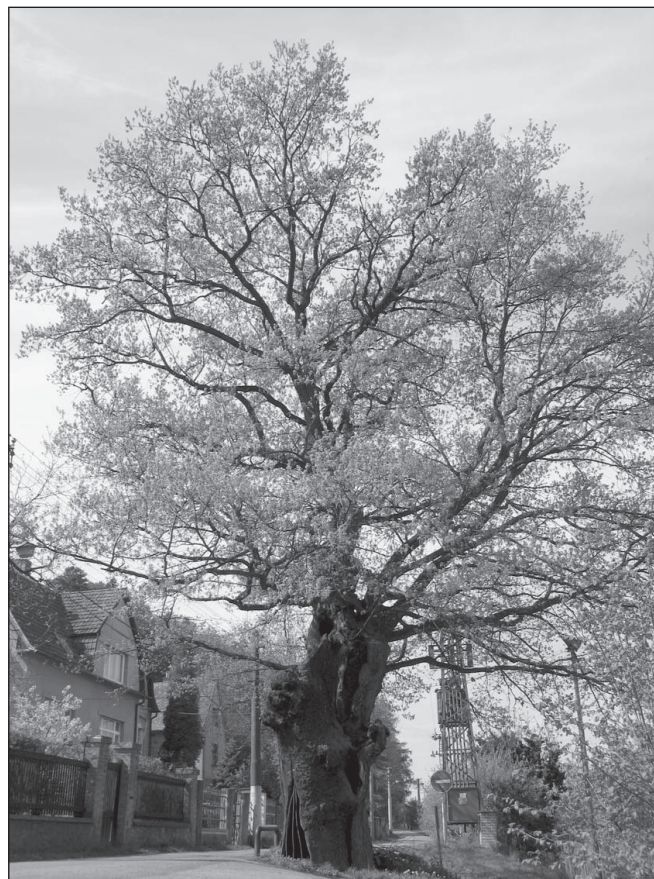
Košatý buk (buk na Teslínech) hraniční buk.

Buk lesní *Fagus silvatica*.

Středočeský kraj, okres Příbram, k.ú. Teslíny, p.č. 1489/2.

Mapa KČT 35 Brdy – Třemšínsko A4, nadm. výška 710.

Obvod 602 cm, výška 16 m, stáří 300 – 350 let.

Teslíny najdeme při silnici č. 19, 9 km západně od Rožmitálu pod Třemšínem. Buk roste v kraji lesa za starou stodolou za trigonometrickým bodem po levé straně silnice od Věšína. Je asi 250 m zjz. od počátku zelené turistické značky v Teslínech. Po zelené a žluté lze dojít jižním směrem na Hengst a Třemšín (827m).

Krátký mohutný žebrovitý kmen s kořenovými náběhy se ve výšce 2,5 m košatě a vějířovitě větví, boční kmen je vylomen. Zajímavostí je, že jedna z jeho větví se vrací zpět do kmene a vytváří okno. Zdravotní stav stromu odpovídá věku a strom již dožívá. Košatý buk je posledním hraničním stromem, který se dodnes zachoval a je zaznamenán již v nejstarších lesnických mapách. Buk ohraničoval majetek zaniklého probošství ostrovských benediktinů Kolvín–Teslín (zřícenina probošství je u Hořejšího Padrťského rybníka) rozvráceného husity. Majetek připadl k panství rožmitálskému, později ke statku Mirošov. Ostrovské opatství, v r. 1517 přeložené do Svatého Jana pod Skalou, pobíralo z teslínských pozemků stálý plat do roku 1785.

Hraniční stromy začaly později nahrazovat či doplňovat mezníky s vytesanými znaky panství. Zasazení mezníků se konalo za účasti svědků, z nichž někteří se podrobovalo svěráznému obřadu. Dráb vysázel na svědkovy kalhoty příslušný

počet ran lískovkou „na pamětnou“ aby si ten dobře pamatoval místo. Za bolest dostal postižený několik mincí a místo dlouho neslo jméno bitého. Došlo-li přesto ke sporu o hranici, konala se obchůzka zvaná vejchoz za přítomnosti lesmistrů, hajných i svědků z řad prostého lidu. Na sporném místě byla vykopána na způsob hrobu jáma, do níž vstupovali svědkové s odkrytou hlavou a bosí a přísahali na své tvrzení o hranici (J. Čáka, Toulání po Brdech). Takový zvyk panoval v celé střední Evropě.

Košatý buk hraniční je z tohoto pohledu pozoruhodný.

Jilm Hraničář v Bukovci

Jilm horský *Ulmus glabra*

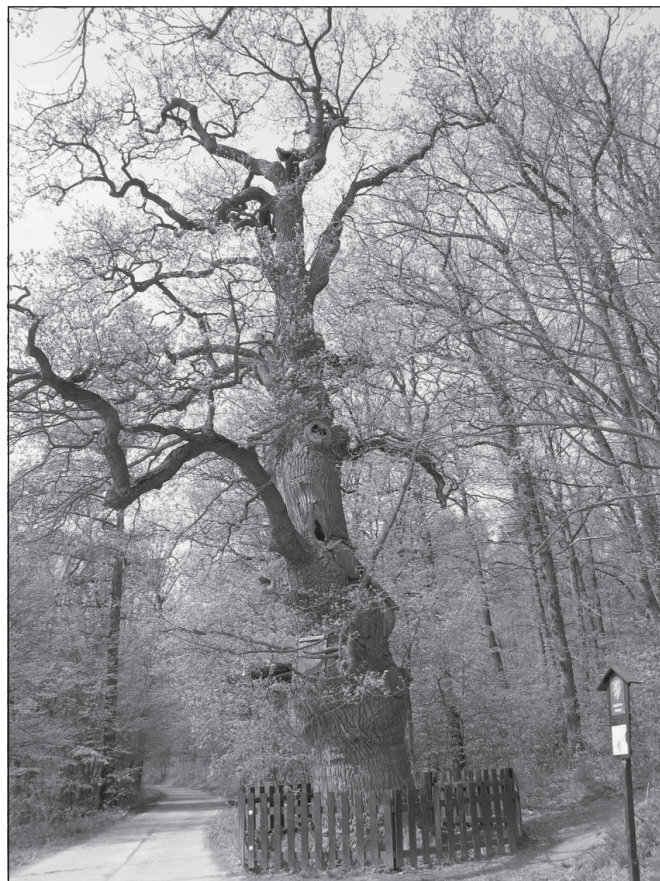
Moravskoslezský kraj, okres Frýdek – Místek, k.ú. Bukovec, p.č. 1350.

Mapa KČT 97 Slezské Beskydy a Jablunkovsko D3, nadm. výška 430 m.

Obvod (1999) 685cm, výška 38 m, stáří 350 let.

Při vjezdu do Jablunkova směrem od Trince je třeba odbočit vlevo na Bukovec, k přechodu do Polska. Památný jilm roste na severozápad konci obce Bukovec, u červené značky vedoucí k chatě KČT. Za mostem přes Olši odbočíme vlevo za restaurací u Sikorů. Jilm se tyčí na levém břehu Olše, v louce u cesty 1 km od státní hranice.

Jde o mohutný solitér s výraznými kořenovými náběhy, které přecházejí v žebnatý kmen. Ten se ve výšce asi 8 m větví. Koruna má šířku 28,5 m. Dnes je největším jilmem v ČR. Kořenový prostor je symbolicky chráněn nízkým oplocením z dřevěných sloupků propojených řetězem.

Okolí. Vpravo od hraničního přechodu je přírodní rezervace Bukovec s rašeliništní květenou vázanou na podhorská a horská luční společenstva Beskyd. ■

■ BAU 2009 Ve dnech 12.-17. ledna 2009 se bude na téměř 180 000 m² plochy

vystaviště Nové veletrhy Mnichov, konat jeden z největších stavebních veletrhů v Evropě, veletrh **BAU 2009**. Veletrh se nezaměřuje pouze na stavebniny a stavební prvky, nýbrž na celou šíři oboru, zahrnující plánování, stavbu i její dokončování – to potvrzuje i nový ústřední motiv veletrhu – **Architektura, materiály, systémy**.

Veletrh se zabývá jednotlivými segmenty stavebnictví. **Jsou to:** stavební chemie; cihly; podlahové krytiny; dlaždice a keramika; obkladačky; přírodní kámen; ocel; ušlechtilá ocel; zinek a med; hliník; sklo; dřevo a umělé hmoty; dveře a okna; zámky a kování; střešní konstrukce; brány a parkovací systémy; výtahy a eskalátory; tvorba vnějšího prostoru; energie a solární technika; automatizace a řízení budov; software a hardware ve stavebnictví.

Veletrh oslovuje především architektky, stavební inženýry, bytové architektky, designéry, statiky i pracovníky stavebních úřadů, investory, pracovníky stavebních řemesel a studující. Příkladem témat, která se dynamicky rozvíjejí, může být efektivní úspora a získávání energie, solární technologie alotovoltika.

Problematikou sanací, renovací a modernizací budov se zabývá speciální výstava v rámci veletrhu. Zde jsou shrnuty všechny iniciativy a aktivity na národní i evropské úrovni. Dalšími tématy veletrhu jsou například **diagnóza budov, rozpoznání nedostatků a jejich odstranění, energeticky úsporná výstavba, předpisy a zákony vztahující se k modernizaci budov, financování a podpora stavění. Zvláštní přehlídky jsou organizovány na téma **Eurovize okna a dveře, Dřevostavba jako stavba budoucnosti, Bezbariérové stavby a Italský design.****

Jako doplněk k prezentaci vystavovatelů nabízí veletrh BAU 2009 na dvou veletržních fórech témata **Budoucnost stavebnictví a Makroarchitektura**. Na veletrhu budou pořádány **Dny bytového hospodářství a Dny řemeslníků**, bude udělena řada cen výrobkům a technologiím i ceny za architekturu. Další informace na webových stránkách veletrhu www.bau-muenchen.com.

Studium Pozemkových úprav na Agronomické fakultě Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně

Prof. Ing. František Toman, CSc., AF MZLU v Brně

Studium na vysokých školách, tedy i na Agronomické fakultě Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně, je organizováno podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách ve smyslu dalších doplnění a úprav (zákon o vysokých školách).

● **Agronomická fakulta** je historicky nejstarší fakultou Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně. Svým vznikem navázala na dlouholetou tradici hospodářského oboru, který byl společně s oborem lesnickým prvním oborem na první samostatné československé státní Vysoké škole zemědělské v Brně založené již v roce 1919.

Agronomická fakulta nabízí v akademickém roce **2009/2010** studium v tzv. **třístupňovém prostupném systému** studia převážně v nově akreditovaných studijních programech:

- **bakalářských**
- **magisterských**
- **doktorských**

Bakalářské studijní programy jsou **tříleté**, ukončené závěrečnou bakalářskou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba bakalářské práce. Absolventi obdrží osvědčení o závěrečné zkoušce a získají titul bakalář (**Bc.**).

Magisterské studijní programy jsou **dvouleté**, ukončené státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba diplomové práce. Absolventi získávají titul inženýr (**Ing.**). Ke studiu v magisterském studijním programu mohou být studenti přijati na základě studijních výsledků v předchozím bakalářském studiu nebo na základě přijímacích zkoušek.

Přehled oborů studia akreditovaných na Agronomické fakultě s možností studia Pozemkových úprav

■ **Bakalářské studijní programy**

Obor: Pozemkové úpravy, ochrana a využití půdního fondu
Obor: Agroekologie

■ **Magisterské studijní programy**

dvouleté-navazující na program bakalářský

Obor: Agroekologie
Obor: Rozvoj venkova

Bakalářské studium v programu Zemědělská specializace – obor Pozemkové úpravy, ochrana a využití půdního fondu

Studium je zaměřeno na problematiku pozemkových úprav, ochrany půdního fondu a celkové péče o venkovskou krajinu. Absolventi získají základní teoretické a praktické znalosti pro řešení problematiky půdní úrodnosti, posuzování bonity a ceny půdy i základní znalosti a dovednosti z geodetických prací a budou schopni řešit problematiku zúrodnování půd a organizace půdního fondu. Praktické uplatnění absolventů je zejména v profesích zabývajících se půdou a péčí o ni, a to na pozemkových úřadech, v projekčních kancelářích, na katastrálních úřadech a na příslušných orgánech státní správy.

K profilujícím předmětům patří: Základy projektování, Hydrologie a hydrologie, Půdoznalství a geologie, Geodézie, Kartografie, Základy pozemkových úprav, Odvodnění a závlahy, Terénní úpravy, Protierozní ochrana půdy, Ochrana vodních zdrojů, Krajinné a územní plánování, Projektování pozemkových úprav, Klasifikace a ochrana půd apod.

Bakalářské studium v programu Zemědělská specializace – obor Agroekologie

Studium tvoří účelový celek disciplín technických, přírodovědných, zemědělských, ekologických, ekonomických a společenských, které souvisí s ochranou a tvorbou zemědělské krajiny a její ekologické stability. Absolventem je bakalář, jehož zájem je zaměřen k ekologické optimalizaci zemědělské krajiny. Je

schopen realizovat např. krajinné plánování, rekultivace, protierozní ochranu půdy, revitalizaci vodních systémů apod. s aspektem na ochranu přírody, krajiny a životního prostředí jako celku. Agroekologové nacházejí a budou nacházet uplatnění v těchto institucích: katastrální a pozemkové úřady, zemědě-
řické a katastrální inspektoráty, zemědělské podniky a agrodružstva, obecní a krajské úřady, hygienické stanice, firmy zabývající se zneškodňováním odpadů, projekční a stavební firmy apod. Dále se uplatní v podnikatelské sféře v oblasti ekologického zemědělství, agroturistiky, ekologického posuzování atd. Stěžejními předměty jsou: Environmentalistika, Ekologie, Dendrologie, Fytcenologie, Protierozní ochrana půd, Odpadové hospodářství, Ochrana přírody a krajiny, Malé vodní toky, Mikrobiologie prostředí, Hydrologie a hydraulika, Pozemkové úpravy, Sociologie a psychologie apod.

Magisterský studijní obor Rozvoj venkova

Na bakalářský obor Pozemkové úpravy, ochrana a využití půdního fondu navazuje magisterský studijní obor **Rozvoj venkova**. Profilujícími předměty jsou v tomto oboru jsou předměty Demografie venkova, Komunální odpady a skládkování, Obnova venkova, Krajinná ekologie, Lesnictví, Sanace a rekultivace, Agroturistika, Rurální sociologie, Tvorba a ochrana krajiny, Malé vodní nádrže, Vodárenství a čistírny odpadních vod, Zemědělská politika apod.

Magisterský studijní obor Agroekologie

Na bakalářský obor Agroekologie, navazuje magisterský studijní obor **Agroekologie**. Profilujícími předměty jsou v tomto oboru jsou předměty Čistší produkce, Podnikový management, Základy krajinného inženýrství, Krajinná ekologie, Lesnictví a funkce lesa, Sanace a rekultivace, Agroturistika, Zakládání a údržba zeleně, Rybníky a účelové nádrže, Vodní hospodářství, Krajinné a územní plánování, Ekologické zemědělství, Právo apod.

Elektronické přihlášky uchazečů o bakalářské a magisterské studium přijímá děkanát Agronomické fakulty každoročně do konce měsíce března (termíny jsou s patřičným časovým předstihem zveřejňovány mimo jiné i na **WWW** stránkách fakulty – <http://www.af.mendelu.cz>).

Podrobnější informace o studiu na Agronomické fakultě získáte:

- **Na studijním oddělení děkanátu Agronomické fakulty v Brně**
Telefon: 545 133 008, fax: 545 212 044
- **na adrese:**
Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Zemědělská 1, 613 00 Brno
- **na Internetu:** <http://www.af.mendelu.cz/>
- **elektronickou poštou:** agro@mendelu.cz

Studenti budou přijati ke studiu na bakalářské obory na základě prospěchu na střední škole.

Studenti na navazujících magisterské obory budou přijati zejména na základě výsledků předcházejícího bakalářského studia.

Termíny související s přijímacím řízením pro akademický rok 2008/2009

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ:

9. ledna 2009 od 10 h., v místnosti Q 01
23. ledna 2009 od 10 h., v místnosti Q 01

TERMÍN PODÁNÍ PŘIHLÁŠEK KE STUDIU:

31. březen 2009 (bakalářské obory)
31. březen 2009 (magisterské obory)

Činnost Pozemkového úřadu Louny

Ing. Marie Nýdrová, ředitelka PÚ Louny

Pozemkový úřad byl zřízen zákonem č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech v roce 1991. Od r. 1991 do r. 2002 byly pozemkové úřady samostatnými referáty okresních úřadů. Od roku 2003, po reformě státní správy, byly pozemkové úřady začleněny do Ministerstva zemědělství.

Hlavní náplní po vzniku pozemkových úřadů byla restituce zemědělského majetku dle zákona č. 229/1991 Sb., zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku ve znění pozdějších předpisů. Okres Louny patřil mezi okresy s největším počtem restitučních žádostí, kterých bylo podáno 4490. Celkem k 31.12. 2007 bylo vydáno 16 581 správních restitučních rozhodnutí. Problémem bylo následně zaměřování částí pozemků. Většina přidělených finančních prostředků byla věnována geodetickým pracím. V současné době se dořešují drobné nevydané parcely a spisy ze soudních řízení. Zhruba na výměře cca 5000 ha je uplatněn restituční nárok R. Czernina, o kterém nebylo dosud rozhodováno, z důvodů nutnosti vyčkat na ukončení dědického řízení.

Zhruba dvě třetiny okresu Louny se nachází původním území Sudet. V roce 1945 bylo území vysídleno v souvislosti s konfiskací půdy a odsunem německých obyvatel a následně osídlováno. Bylo prováděno přidělové řízení. Toto řízení převážně zahrnovalo celá katastrální území (k.ú.). Původní zemědělské usedlosti byly rozdělovány do několika přídelů. Přídělové řízení nerespektovalo původní parcely. Vznikala nová mapová dokumentace nazývána „grafické přídělové plány“ (GPP), často i v jiném měřítku. Toto přídělové řízení nebylo nikdy geodeticky určeno. Grafické přídělové plány byly zhotovovány pouze v I vyhotovení, kresby byly prováděny tužkou, pastelkami a častým používáním došlo k jejich poškození leckdy i ztrátě. Přídělovým řízením bylo z 204 katastrálních území okresu dotčeno 184. V našem okrese se nedochovaly v 18ti katastrálních územích grafické přídělové plány a v dalších 40–50 byly značně poškozeny. V současné době provádíme rekonstrukce těchto přídelů formou jednoduchých pozemkových úprav (dále JPÚ) v rozsahu celého katastrálního území. Výsledkem je digitální katastrální mapa (DKM), tyto JPÚ financuje Pozemkový fond ČR.

Největší rozvoj pozemkových úprav byl zhruba od roku 2000. Nejprve byly pozemkové úpravy zahajovány v k.ú., kde byl pěstován chmel, z důvodů umožnit hospodařícím subjektům převzetí chmelnic. Následně byly potřeby vyvolány požadavky na rekonstrukce

přídělových plánů. Po celou dobu jsme hledali možnosti financování z jiných zdrojů, a tak později došlo ke spolupráci s ŘSD a Ústeckým krajem v souvislosti s budováním průmyslové zóny a výstavby rychlostní komunikace R7 (Praha – Chomutov), později R 6 (Praha – K. Vary).

Problematiku pozemkových úprav našeho okresu lze rozdělit do několika okruhů z hlediska důvodů, potřeb a způsobu financování:

- Jednoduché pozemkové úpravy – „Rekonstrukce přídělových plánů“
- Jednoduché pozemkové úpravy (zatímní užívání, JPÚ s výměnou vlastnických práv a technická pomoc)
- Komplexní pozemkové úpravy
- Realizace společných zařízení (určených výsledky pozemkových úprav)
- Problematika BPEJ

JPÚ – Rekonstrukce přídělových plánů

Jak výše uvedeno, okres Louny byl dotčen přídělovým řízením. Tyto rekonstrukce provádíme formou jednoduchých pozemkových úprav (JPÚ) a jsou financovány Pozemkovým fondem ČR. Zpočátku byla vybírána k.ú. s výměrou státní půdy nad 35 %, nyní jsou již zahajovány i v ostatních k.ú. K 30. 6. 2008 je rozpracováno 9 k.ú. Rekonstrukcí přídelů se vyjasní lokalizace pozemků, vlastnické vztahy, ale nejsou řešeny směny pozemků, společná zařízení apod., proto na provedené JPÚ zpravidla navazujeme komplexními pozemkovými úpravami.

Přehled postupu prací na úseku pozemkových úprav a jejich grafické znázornění

Druh činnosti	Počet	Počet k.ú.	Upravené ha	Počet řeš.vlastníků
JPÚ s výměnou vlastnictví ukončené	32	30	10191	1671
JPÚ s výměnou přídelů vlastnictví rozpracované	9	9	7281	1 165
KPU ukončené	13	13	4158	1440
KPU rozpracované	16	16	12845	2 678

Souhrnné údaje okresu Louny:

Celková výměra	111 763 ha	počet k.ú.:	204
Výměra orné půdy	67 098 ha	počet LV:	52 418
Výměra zemědělské půdy	17 539 ha	počet obcí:	70
Vodní plochy	1 458 ha	počet měst:	5

Povodí: Ohře

Průměrná cena pozemků: 7,34 Kč/m² / Počet subjektů evidovaných v LPISu 365

JPÚ – zatímní užívání, JPÚ s výměnou vlastnických vztahů a technická pomoc

Okres Louny patří mezi zemědělské okresy a po roce 1991 byl velký zájem o soukromé hospodaření. S cílem umožnit začínajícím soukromníkům hospodaření prováděli jsme JPÚ – formou zatímního užívání bez rozhodnutí a JPÚ v ucelených půdních blocích s výměnou vlastnických vztahů – převážně ve chmelnicích. Zatímní užívání již nezajišťujeme, bylo opodstatněné pro urychlení hospodaření. JPÚ s výměnou vlastnických práv provádíme již sporadicky, technickou pomoc s následným vytyčením pozemků pomocí přístrojem GPS provádíme dle potřeb vlastníků.

KPÚ komplexní pozemkové úpravy

z pohledu podnětu, způsobu financování, jsou zahajovány v následujících případech:

- následně po provedených rekonstrukcích přídělových plánů
- vyvolané stavebníkem (ŘSD, Ústecký kraj)
- „klasické“ KPÚ na základě potřeb vlastníků

V současné době je ukončeno 13 KPÚ a v 16 k.ú. jsou KPÚ rozpracované. Převážně se jedná o KPÚ zahajované následně po rekonstrukcích přídelů (10), dále vyvolané ŘSD v souvislosti s výstavbou rychlostních komunikací (5) a na základě požadavků vlastníků (1).

Problematika BPEJ

Vlastní aktualizace BPEJ je prováděna ve spolupráci s VÚMOP v k.ú. Solopysky u Loun a Stachov u Loun. Častou činností je stanovení BPEJ pro účely znaleckých posudků a určování BPEJ na parcely dle stavu pozemkové knihy.

Souhrnné údaje o pozemkových úpravách v období 2004–2008

ÚPÚ průběžně sleduje proces pozemkových úprav a zároveň zpracovává i statistické údaje, které dokumentují průběh pozemkových úprav. V letošním roce se předpokládalo vložit do procesu pozemkových úprav ze státního rozpočtu cca 800.000 tis. Kč, z fondů EU cca 369.000 tis. Kč a z ostatních zdrojů (ŘSD, PF atd.) cca 332.000 tis Kč. Rok 2008 není definitivně uzavřen, podle informací ÚPÚ nebudou pravděpodobně vyčerpány prostředky EU. Lze konstatovat, že finanční prostředky pro pozemkové úpravy se ve srovnání s předcházejícím obdobím zvýšily. Ze zpracovaných statistických údajů publikujeme přehled o struktuře a financování pozemkových úprav v názorných histogramech a dále přehledy o dokončených a rozpracovaných jednoduchých pozemkových úpravách (JPÚ) a komplexních pozemkových úpravách (KPÚ) v období 2004–2008.

Rozsah pozemkových úprav v období 2004 – 2008*

UKONČENÝCH

Rok		2004	2005	2006	2007	2008
Počet účastníků	(poč. osob)	24 444	18 168	15 539	30 076	26 227
Řešené území	(ha)	59 465	57 541	50 890	79 794	71 470
Počet	(ks)	225	217	197	255	218

ROZPRACOVANÝCH

Rok		2004	2005	2006	2007	2008
Počet účastníků	(poč. osob)	69 339	85 682	96 349	88 306	82 183
Řešené území	(ha)	216 765	262 237	291 127	315 308	396 987
Počet	(ks)	566	657	692	711	901

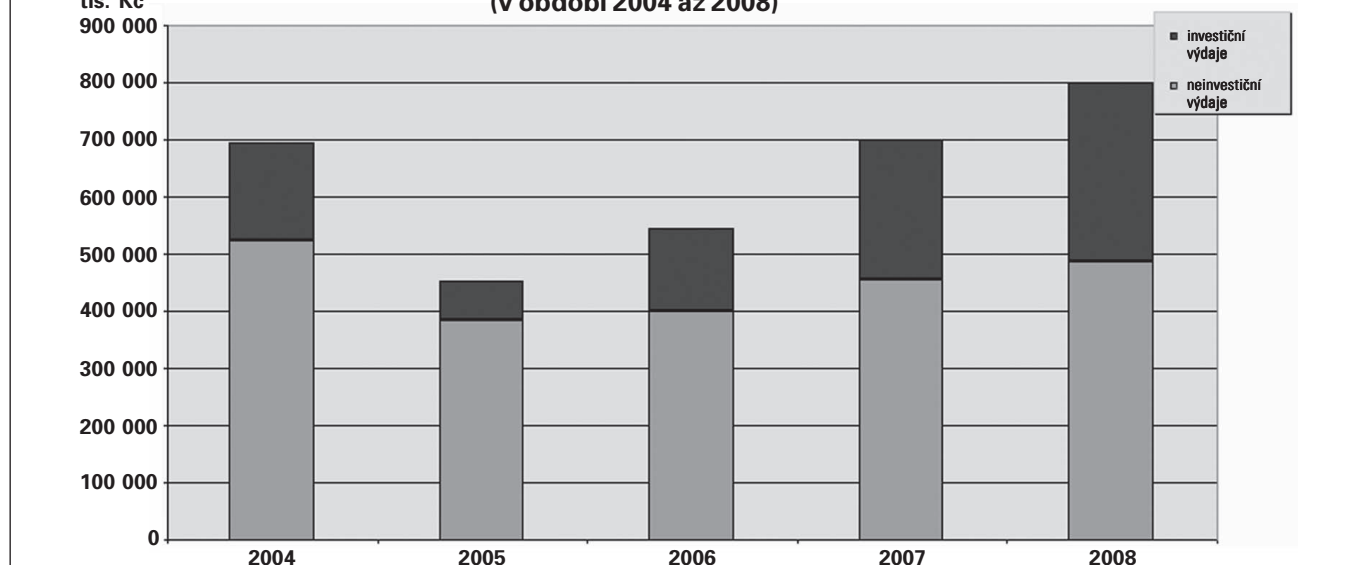
STRUKTURA FINANCOVÁNÍ ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

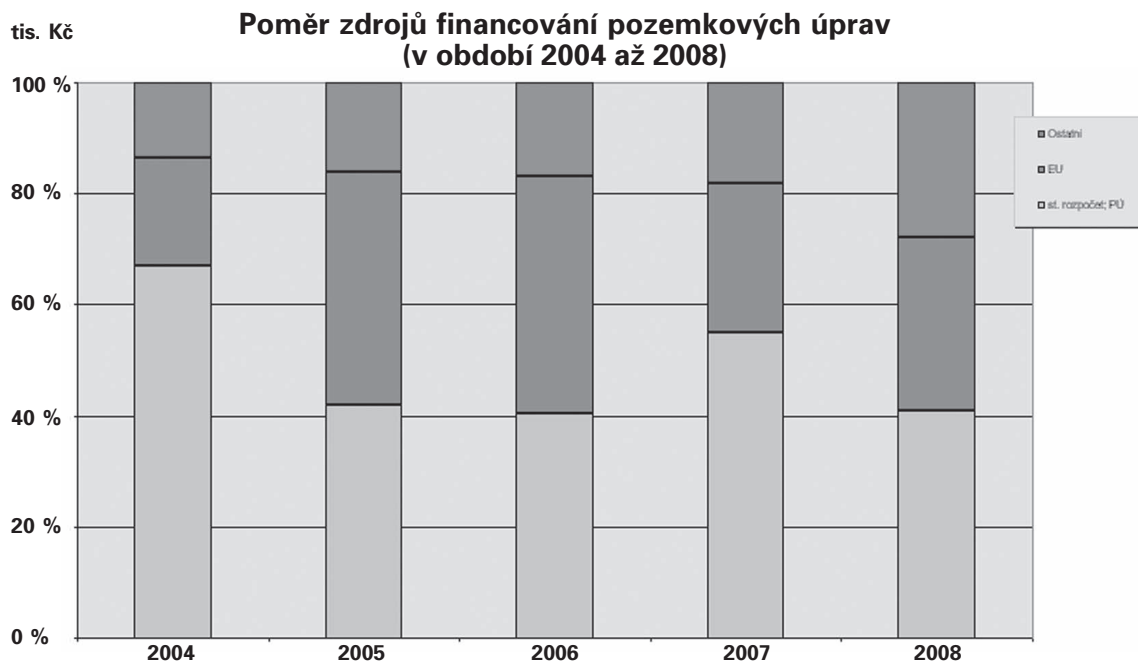
tis. Kč)	2004	2005	2006	2007	2008
neinvestiční výdaje	524 397	384 249	401 199	455 471	486 871
investiční výdaje	170 794	67 731	144 384	243 871	313 129
celkem	695 191	451 980	545 583	699 342	800 000

Financování celkem (tis. Kč)

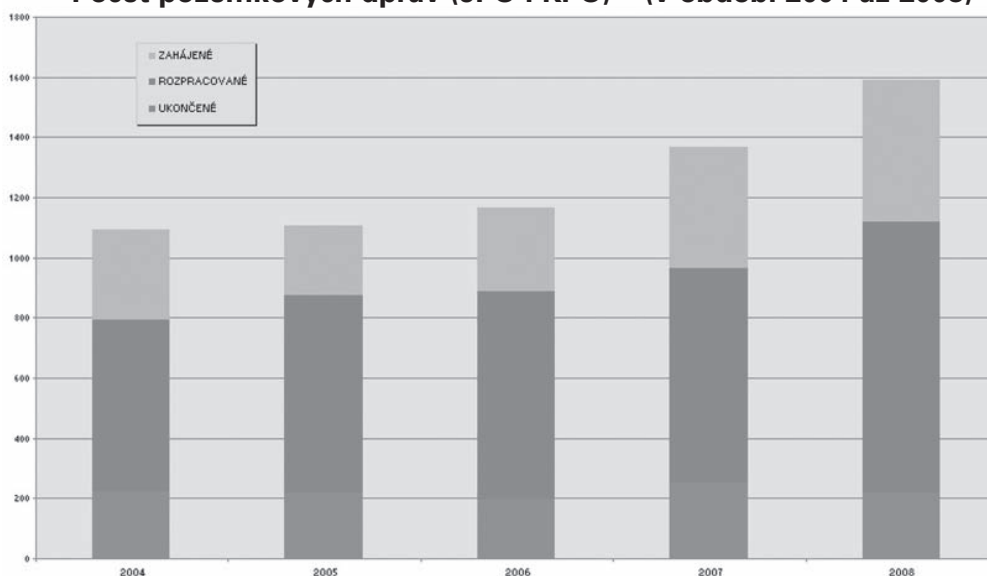
PÚ	st. rozpočet; PÚ	EU				Ostatní				
		OP	SAPARD; SA; PPEO	PRV	SUMA	PF ČR	MŽP	ŘSD	ostatní	SUMA
2004	695 191	0	200 527		200 527	79 213	4 727	54 632	2 499	141 071
2005	451 981	430 641	22 559		453 200	100 986	2 257	64 944	5 623	173 810
2006	545 584	580 290			580 290	80 405	4 139	137 493	4 667	226 704
2007	699 342	277 142	64 033		341 175	153 174	611	76 622	1 586	231 993
2008	800 000	5 334	31 501	332 222	369 057	184 923	0	84 185	63 015	332 123

Financování pozemkových úprav KPÚ / JPÚ ze státního rozpočtu (v období 2004 až 2008)

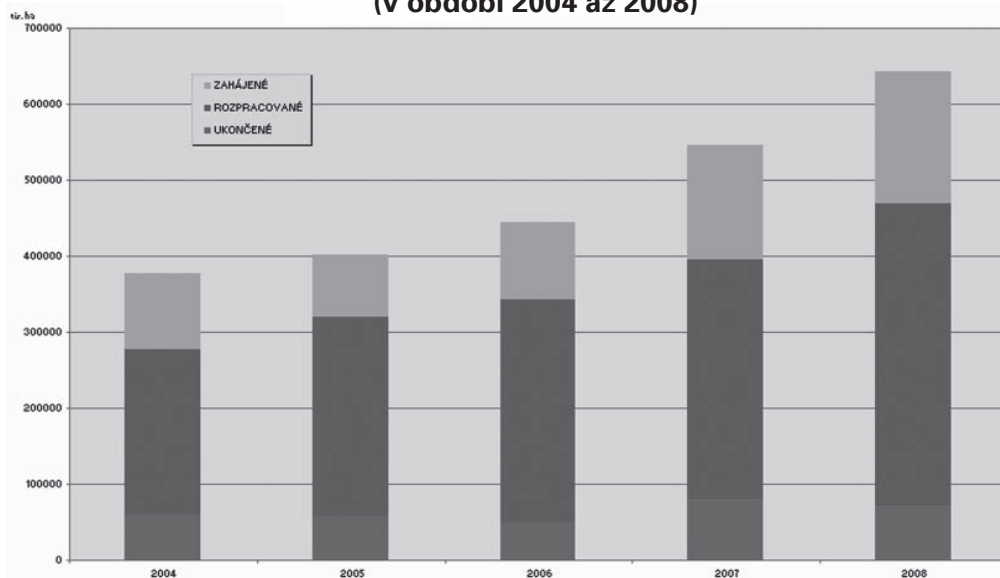

Počet pozemkových úprav (JPÚ i KPÚ) – (v období 2004 až 2008)

**Výměra pozemků řešených pozemkovými úpravami (JPÚ i KPÚ)
(v období 2004 až 2008)**

Přehledy o ukončených a zahájených (rozpracovaných) komplexních pozemkových úpravách

ÚŘAD	Komplexní pozemkové úpravy k 31. 12. 2008							
	ukončené výměry vlastnických práv				zahájené (rozpracované)			
	v roce 2008	celkově k 31. 12. 2008	v roce 2008	celkově k 31. 12. 2008	v roce 2008	celkově k 31. 12. 2008	v roce 2008	celkově k 31. 12. 2008
	počet	počet	ha	ha	počet	počet	ha	ha
Benešov	0	4	0	2 180	4	11	1 928	5 306
Beroun	1	3	595	1 243	5	11	1 300	3 195
Blansko	2	14	210	3 718	18	33	7 492	13 368
Brno město	0	6	0	1 983	3	7	640	1 335
Brno venkov	1	24	273	11 060	17	34	4 687	10 245
Bruntál	2	5	1 154	4 806	5	10	5 409	9 259
Břeclav	4	25	6 399	23 709	22	44	24 224	45 861
Česká Lípa	0	4	0	1 629	4	6	1 910	2 862
České Budějovice	2	25	808	10 494	29	57	11 103	21 946
Český Krumlov	2	15	602	4 555	26	48	11 723	19 567
Děčín	0	0	0	0	2	3	1 214	1 214
Domažlice	0	16	0	5 500	31	56	13 159	24 579
Frýdek Místek	1	1	327	327	5	11	4 999	8 904
Havlíčkův Brod	4	16	1 177	5 410	19	32	5 499	7 771
Hodonín	4	20	1 621	12 034	14	25	15 322	27 797
Hradec Králové	4	19	1 390	8 732	17	31	5 600	9 522
Cheb	3	16	610	5 154	17	28	5 852	9 485
Chomutov	0	0	0	0	7	14	3 282	6 531
Chrudim	0	11	0	3 490	7	13	2 530	5 523
Jablonec n.N.	0	4	0	911	7	11	2 676	3 899
Jeseník	0	4	0	2 846	12	23	6 296	12 191
Jičín	1	11	342	3 451	8	12	2 537	3 812
Jihlava	1	17	471	8 336	19	27	6 364	11 769
Jindřichův Hradec	1	7	590	3 216	6	13	1 969	3 700
Karlovy Vary	3	6	1 126	2 438	12	27	4 102	9 390
Karviná	0	1	0	82	1	1	120	120
Kladno	0	21	0	7 780	11	19	4 502	7 123
Klatovy	2	16	396	4 524	49	77	22 355	33 405
Kolín	4	16	1 485	5 623	5	12	1 313	3 388
Kroměříž	3	21	1 802	8 068	11	19	5 726	10 617
Kutná Hora	4	22	2 093	10 275	38	75	13 997	29 237
Liberec	0	1	0	87	15	24	5 760	9 846
Litoměřice	1	9	667	3 443	12	24	5 916	7 061
Louny	7	20	3 313	7 471	14	27	11 321	22 535
Mělník	2	15	993	5 431	14	26	7 527	12 729
Mladá Boleslav	2	13	1 682	5 455	9	16	3 107	6 459
Most	0	1	0	1 624	2	3	2 054	2 850
Náchod	1	14	325	4 246	10	17	4 703	7 169
Nový Jičín	2	2	1 431	1 431	14	27	13 119	25 670
Nymburk	0	7	0	2 983	2	6	1 793	3 875
Olomouc	1	11	551	5 935	10	20	5 043	9 616
Opava	0	4	0	860	22	32	14 366	22 323
Ostrava	0	0	0	0	3	5	1 856	3 348
Pardubice	2	11	998	4 408	14	27	5 862	10 812
Pelhřimov	3	16	1 106	6 079	20	32	8 353	11 516
Písek	0	17	0	6 921	10	17	2 500	5 278
Plzeň-jih	2	21	918	7 066	20	33	6 254	10 732
Plzeň-město	0	2	0	565	3	4	1 166	1 726
Plzeň-sever	5	10	1 695	3 193	23	46	10 135	19 147

Praha-město	0	0	0	0	5	15	1 180	2 180
Praha-východ	2	14	1 036	5 212	9	22	1 409	3 634
Praha-západ	2	7	690	2 205	9	22	3 391	8 479
Prachatice	2	21	833	6 177	26	39	7 890	11 535
Prostějov	1	19	326	8 734	17	27	8 120	12 987
Přerov	7	22	1 155	8 065	13	30	5 668	11 060
Příbram	4	22	1 847	8 522	22	34	11 658	18 317
Rakovník	4	20	2 333	9 313	9	16	5 730	10 391
Rokycany	1	6	610	2 438	8	17	3 200	5 566
Rychnov n.Kn.	4	22	1 747	7 329	19	37	10 789	19 855
Semily	1	4	793	1 757	8	13	2 256	3 926
Sokolov	1	18	501	4 631	6	9	2 185	3 762
Strakonice	0	20	0	7 483	28	48	9 970	17 346
Svitavy	1	7	614	3 131	13	18	12 260	16 935
Šumperk	1	6	181	4 301	10	17	6 022	7 263
Tábor	4	23	2 359	9 719	31	61	5 763	10 592
Tachov	1	7	252	1 419	17	33	6 238	11 832
Teplice	2	12	860	4 214	10	22	249	2 465
Trutnov	1	8	12	2 748	5	9	4 376	7 774
Třebíč	2	23	1 684	12 786	10	16	4 096	7 035
Uherské Hradiště	2	2	1 326	1 326	16	27	11 955	19 907
Ústí nad Labem	0	3	0	806	9	16	656	1 626
Ústí nad Orlicí	3	27	490	13 939	23	36	13 289	21 034
Vsetín	0	0	0	0	5	10	8 373	9 908
Vyškov	1	24	780	10 833	12	21	5 506	11 191
Zlín	0	1	0	848	8	14	3 162	5 478
Znojmo	0	15	0	10 764	15	25	13 049	20 273
Žďár nad Sázavou	2	17	1 059	7 299	8	13	4 641	7 182
ČR celkem	126	914	58 636	386 770	1 019	1 843	483 744	845 146

„Přátelská“ změna živnostenského zákona

Dne 17. dubna 2008 vyšel ve Sbírce zákonů zákon č. 130/2008 Sb., kterým se mění dosavadní živnostenský zákon. Účinnost této novely je od 1. 7. 2008. Protože krátce před tímto dnem dostanete do ruky toto vydání ŽZ, zeptali jsme se za Vás vedoucího živnostenského odboru Krajského úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích Ing. Radka Urbánka, co nového tento zákon přináší a jaké další povinnosti nám ukládá. Zde jsou jeho odpovědi:

- Průkazy živnostenského oprávnění nahradí jediný dokument, výpis z živnostenského rejstříku, a podnikatel tak bude moci prokazovat oprávnění k provozování více živností jediným dokladem. V souvislosti s tím se sníží poplatky související se vstupem do podnikání a s ohlašovanými změnami.
- V současné době existuje 125 volných živností s 622 předměty činnosti. Nově se zavádí jediná volná živnost s 80 obory s tím, že podnikatel pouze oznámí obor činnosti, který bude v rámci této živnosti vykonávat. K podnikání v rámci volné živnosti již nebude potřebovat několik živnostenských oprávnění a nebude muset platit poplatek za každý obor své činnosti. Dosavadní živnosti zůstávají v platnosti, při změně některých náležitostí bude vystaven nový výpis z živnostenského rejstříku dle nových předpisů.
- Nově se ruší místní příslušnost živnostenských úřadů. V souladu s možnostmi, které poskytuje informační systém živnostenského rejstříku, budou podnikatelé moci ohlašovat živnosti, podávat žádosti o koncesi a plnit své ohlašovací a oznamovací povinnosti na kterémkoli obecním živnostenském úřadě na celém území České republiky. Podnikatel si tak bude moci vybrat konkrétní úřad

podobně jako třeba svého lékaře. Výhodou bude snížení nákladů a ve střednědobém horizontu také vnesení konkurence mezi živnostenské úřady. Počet klientů živnostenských úřadů bude záviset na kvalitě jejich práce, nikoli na počtu podnikatelů ve spádovém regionu.

- Oznamovací povinnost podnikatele vůči živnostenským úřadům se bude týkat jen změn takových údajů, které nejsou živnostenské úřady schopny získat z databází, které má veřejná a státní správa k dispozici. Takovou databází je v současné době obchodní rejstřík a po vyřešení legislativních otázek případně i informační systém evidence obyvatel.
- Pro začínající podnikatele se výrazně snižují nároky na délku povinné praxe.
- V kategorii vázaných živností, které se týkají autorizovaných osob, zůstávají z původních 4 živností jen 2: Projektová činnost ve výstavbě a Provádění staveb, jejich změn a odstraňování. Pro ně je požadována jako odborná způsobilost buď autorizace v příslušném oboru, anebo VŠ + 3 roky nebo SŠ, VOS, bakalář + 5 let praxe, tedy stejné podmínky jako pro získání autorizace „autorizovaný technik“.
- Živností již není pronájem nemovitostí.
- Odpovědný zástupce může pracovat pro 4 podnikatele.

Novela živnostenského zákona je vítanou změnou, protože zjednodušuje celý proces a ukládá jen dvě nové povinnosti. Držitelé živností průmyslových musí, na výzvu živnostenského úřadu, doložit odbornou kvalifikaci pro jednotlivé živnosti. Projektanti pozemkových úprav musí svou činnost ohlásit jako živnost. Myslím, že nejen za tuto odpověď, ale i za obsah novely můžeme poděkovat, protože nebývá obvyklé, aby změny zákonů byly k nám tak přátelské a ulevovaly od mnohých povinností.

Ing. Jiří Schandl, přednosta oblasti České Budějovice

**Výstavba polních cest k.ú. Lubník (PÚ Ústí n/Orlicí)
– oceněno 1. místem v kategorii Zpřístupnění pozemků**

INFORMACE

ČMKPÚ Středočeská pobočka spolu s Jihočeskou pobočkou vydala v prosinci 2007 příručku „Postupy a činnosti při projektování pozemkových úprav“. Tato příručka je k dispozici a lze si ji objednat u Ing. Jiřího Vondráčka, JV Projekt Příbram, tel.: 318 633 017, mobil: 777 327 304, e-mail JVPROJEKT@volny.cz. Cena příručky je 200,- Kč pro členy ČMKPÚ a 300,- Kč pro ostatní. ■

Obsah**ročník 2008****březen č. 63**

Str.

1. **Úvodní slovo** – Ing. Kamil Kaulich, MZe–ÚPÚ
2. **Vzpomínka na nedávno zesnulého bývalého ministra životního prostředí Ing. Ivana Dejmala**
Ing. V. A. Mazín
3. **Řešení projektů NAZV a institucionální uspořádání pozemkových úřadů**
Doc. Ing. Jiří Němec, CSc.
5. **Evropské charty a úmluvy se vztahem k přírodě a krajině**
Ing. Jan Penk, Praha
9. **Iniciativní program ILUP Pomoraví jako inspirace nebo plán pro venkovský prostor**
Ing. Marie Trantinová, VUZE Praha, pracoviště Opava
13. **Dokumentace staveb**
Ing. Jiří Blažek, poradenství Brno
15. **Památné a významné stromy**
Ing. Pavel Kyzlík, předseda pobočky DD ČLS
17. **Studium pozemkových úprav na Agronomické fakultě Mendelovy zemědělské a lesnické university v Brně**
Prof. Ing. František Toman, CSc.
18. **Informace o opatřeních k urychlení digitalizace katastrálních map**
19. **Zamyšlení, diskuze**
Ing. Pavel Gallo, místopředseda ČMKPÚ
20. **POZEM v roce 2008**
Ing. Jan Vorlíček, HSI spol. s r.o.
22. **Informace o vydání knihy o pozemkových úpravách**
23. **Informace o zasedání představenstva ČMKPÚ**
25. **Polní cesta C3 v k.ú. Valchov, okres Blansko**
28. **KPÚ 8.0 xT - nadstavba programu TopoL xT pro projektování pozemkových úprav**
Ing. Vácha, Ing. Pivnička

□ □ □

Obsah**červen č. 64**

Str.

1. **Krátce k dalšímu směřování pozemkových úřadů**
Ing. Jaroslav Vitek, MBA, ředitel ÚPÚ
2. **Připravované změny v předpisech, jimiž se řídí státní správa zeměměřictví a katastru**
Ing. Bohumil Janeček, ČÚZK
5. **Protipovodňová opatření a pozemkové úpravy**
Doc. Ing. Jiří Němec, CSc.
8. **Informační systém LPIS a jeho využití na Pozemkových úřadech**
Beno Slávik, Bc., Ing. Richard Filip, PÚ Písek
11. **Procházka českými katastry**
Ing. Jan Bumba, Praha
15. **Vodohospodářská opatření realizovaná v roce 2007 v rámci pozemkových úprav na Pozemkovém úřadu v Nymburce**
Ing. Zdeněk Jahn, CSc., a Ing. Jan Kusovský
16. **Suchá retenční nádrž Hustopeče-Starovice reg. č. III/2 – soutěž 2006**
Ministerstvo zemědělství ČR, Pozemkový úřad Břeclav
18. **Volby představenstva a dozorcí rady ČMKPÚ na období let 2008–2011**
Ing. Mojmír Procházka, předseda představenstva ČMKPÚ
19. **Protierozní opatření v k.ú. Močovice reg. č. II/2 – soutěž 2006**
Ministerstvo zemědělství ČR, Pozemkový úřad Břeclav
22. **Veřejná celostátní soutěž „O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách v roce 2007“**
Opatření nominovaná do soutěže
23. **Novela stavebního zákona**
Ing. Jiří Blažek, Brno
25. **Udržitelný rozvoj – CSD 16, New York 2008**
Milan Cikánek, Libor Číhal, Hana Rychlíková, Marjana Sprátková

□ □ □

Obsah**září č. 65**

- Str.
1. **Pozemkové úpravy a ochrana půdy**
Ing. V. A. Mazín, MZe ČR, ředitel PÚ Plzeň
 3. **Pozemkové úpravy a digitalizace katastrálních map**
Ing. Bohumil Janeček, ČÚZK
 5. **Ke vztahům mezi pozemkovým úřadem a zhotovitelem návrhu**
Ing. J. Macháček, ředitel PÚ Ústí n. Orlicí
 8. **Komplexní pozemkové úpravy pro Těšetice – nejlepší zemědělská obec roku 2007**
Ing. Zdeněk Burian, 1. místopředseda ČMKPÚ
 9. **Zazipovaná krajina**
Ing. Vladimír Mackovič, U-24 s.r.o.
 12. **Veřejná celostátní soutěž „O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách v roce 2007**
Ing. Pavel Gallo, 2. místopředseda ČMKPÚ
 18. **Optimalizace protierozních a protipovodňových opatření s ohledem na mimoprodukční funkce krajiny v k.ú. Zátor**
Ing. Mira Koukalová, Ing. Jana Uhlířová, AGERIS s.r.o., VÚMOP Brno
 21. **Procházka českými katastry – dokončení**
Ing. Jan Bumba, Praha
 25. **K aktualizaci výměr bonitovaných dílů parcel při rebonitaci**
Ing. Michal Votoček, Ph.D., GEPRO spol. s r.o.
 26. **XII. celostátní odborný seminář KPÚ – Strážnice 2008**
Ing. Zdeněk Burian, 1. místopředseda ČMKPÚ
 28. **Natura 2000 – ptačí oblasti**

□ □ □

Obsah**prosinec č. 66**

- Str.
1. **Informace ČMKPÚ**
 2. **Informace o zhodnocení dosavadního průběhu soutěže „O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách v r. 2007“**
 4. **Plán společných zařízení a limity dané obvodem pozemkové úpravy a nedostatečná formální závaznost plánu jako úředního dokumentu**
Ing. Hana Jeníčková, Pozemkový úřad Ústí nad Orlicí
 5. **Čerpání finančních prostředků z Evropské unie na stavbu polních cest na sokolovsku pokračuje**
Ing. Marie Gregorová, Ing. Dagmar Horychová, Pozemkový úřad Sokolov
 6. **Polský venkov a společná zemědělská politika v EU**
Dr. Ing. Wojciech Przegon, Kraków
 9. **Ekonomické údaje v dokumentaci staveb**
Ing. Jiří Blažek, Brno
 12. **Polní cesty – Optimalizace technického stavu polních cest cestou nových technologických postupů**
Ing. Petr Málek, Ph.D., Ing. Ivo Celjak, CSc., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – Zemědělská fakulta
 15. **Hraniční stromy**
Ing. Pavel Kyzlík, Dobřichovice
 17. **Studium Pozemkových úprav na Agronomické fakultě Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně**
Prof. Ing. František Toman, CSc., AF MZLU v Brně
 18. **Činnost Pozemkového úřadu Louny**
Ing. Marie Nýdrová
 19. **Souhrnné údaje o pozemkových úpravách v období 2004–2008**
Podle podkladů MZe–ÚPÚ
 24. **Obsah celého ročníku 2008**
 26. **Vyhlášení 3. ročníku celostátní soutěže „O nejlepší realizované společné zařízení v PÚ v roce 2008“**
 27. **Příhláška**

□ □ □

Ministerstvo zemědělství ČR, Ústřední pozemkový úřad
ve spolupráci s
Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy (ČMKPÚ)
vyhlašuje

3. ročník veřejné celostátní soutěže
O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách
v roce 2008

1. Cíl soutěže

Cílem soutěže je seznámit nejširší odbornou i laickou veřejnost s rozsahem a úrovní realizace společných zařízení navrhovaných v pozemkových úpravách. Soutěž je vypsána na podporu kvalitní a komplexní realizace návrhu pozemkových úprav. Je určena pro díla realizovaná na území České republiky bez ohledu na státní příslušnost projektanta a místo registrace realizačních firem.

2. Podmínky soutěže

Do soutěže mohou být přihlášená díla dokončená a uvedená do provozu do 31. 12. 2008, t.zn. i díla realizovaná od doby platnosti zákona č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.

Do soutěže nelze přihlásit díla, která byla přihlášená v předchozích ročnících soutěže.

V soutěži budou hodnocena realizovaná společná zařízení v těchto kategoriích:

- a) **zpřístupnění pozemků**
- b) **protierozní opatření**
- c) **vodohospodářská opatření**
- d) **opatření k ochraně a tvorbě krajinného prostředí**

3. Účastníci soutěže a přihlášky do soutěže

Do soutěže přihlašuje dokončené společné zařízení místně příslušný Pozemkový úřad se souhlasem projektanta návrhu pozemkové úpravy, autora realizačního projektu a dodavatele stavby. Přihlášení do soutěže mohou podat i jiné subjekty např. obec, vlastník nebo uživatel pozemků, projektant realizačního projektu nebo firma, která realizaci prováděla.

Přihlášeno může být pouze konkrétní společné zařízení, které lze jednoznačně zařadit do jedné z uvedených kategorií. Nelze v jedné kategorii přihlašovat soubor různých společných zařízení, i když jsou součástí stejné dokumentace.

Podmínkou pro účast v soutěži je zdokumentování realizovaného díla níže uvedeným způsobem a zaplacení presentačního poplatku ve výši 500,- Kč + 19% DPH na účet ČMKPÚ.

Presentační poplatek hradí obvykle dodavatelská firma (tento poplatek je nákladovou položkou).

Poplatek za přihlášení jednoho stavebního díla musí být uhrazen ke dni uzávěrky přihlášek soutěže na účet ČMKPÚ č.ú.: 573442033 /0300, variabilní symbol: IČ dodavatele, specifický symbol: 2008-3.

4. Přihlášené opatření bude dokumentováno následujícím způsobem:

I. Rádně vyplněná přihláška se stručnou anotací charakteristiky stavby (opatření), která se představí veřejnosti se zdůrazněním významu z hlediska uživatele, veřejné prospěšnosti, širších územních vztahů, výsledků pozemkových úprav, apod., v rozsahu cca pěti rádek. Součástí přihlášky je stručné zhodnocení společného zařízení pozemkovým úřadem.

II. Dokumentace přihlašované akce pro účely soutěže

II.1. Textová část (v rozsahu max. do 5 stran textu) obsahuje základní údaje o realizovaném společném zařízení a stručné údaje o realizačním týmu:

a) údaje o společném zařízení

Přehledná informace, obsahující popis stavebního řešení, použité technologie a materiály, objekty, detaily, dobu výstavby (zahájení, ukončení), investiční náklady stavby, případně další podstatné údaje se zdůrazněním, proč je toto společné zařízení k soutěži přihlašováno.

b) údaje o realizačním týmu:

Stručné údaje o projektantovi pozemkové úpravy, projektantovi realizačního projektu a údaje o dodavatelské firmě.

II.2. Výkresová dokumentace

Výkresová dokumentace musí obsahovat: přehlednou situaci, situaci stavby (opatření), vzorový příčný řez, rozhodující půdorysy a řezy, významné objekty, popřípadě konstrukční řešení detailů.

II.3. Fotografická dokumentace

Fotografická dokumentace bude obsahovat stav před výstavbou, stav po realizaci stavby (opatření) a to ve třech až pěti charakteristických místech, v místech napojení na systémy vyššího stupně (např. silnice, recipient, regionální USES), významné objekty a detaily ve formátu do A5.

III. Hodnocení pozemkového úřadu podle následujících kritérií

Bude zpracováno pro jednotlivá opatření s ohledem na:

- význam z hlediska uživatele a obce, veřejná prospěšnost,
- respektování krajinného rázu,
- splnění požadavků pozemkových úprav,
- dodržení norem a předpisů, technická náročnost stavby
- navržené konstrukce a použité technologie,
- efektivita stavby (opatření).

Textová a výkresová část včetně fotografií budou zpracovány v elektronické podobě. Dokumentaci je nutno předat ve **3 vyhotoveních**.

Výše uvedená dokumentace všech přihlášených opatření zůstává majetkem vypisovatele. Její další využití např. v jiných časopisech, tisku nebo jako vzor např. pro výuku apod. je možné jen se souhlasem vypisovatele soutěže a autora realizačního projektu oceněného opatření.

Uzávěrka přihlášek 3. ročníku soutěže je 31. 3. 2009 s tím, že **dokumentaci je nutno doručit osobně nebo poštou** na adresu tajemníka ČMKPÚ Ing. Antonína Svobody, Novotného lávka 5, Praha 1, 116 68, **do 30. 6. 2009**.

Průběh a organizace soutěže bude upřesněna v informacích MZE-ÚPÚ a v dalším čísle tohoto bulletinu. Současně bude zveřejněno i složení pracovní a centrální komise a odborných komisí pro 3. ročník soutěže. ■

PŘIHLÁŠKA
do 3. ročníku veřejné celostátní soutěže

**O nejlepší realizované společné zařízení v pozemkových úpravách
v roce 2008**

Přihlašovatel společného zařízení:

Název a adresa pozemkového úřadu:

Kategorie společného zařízení:

Realizované zařízení (název, lokalita):

Stručná anotace stavby(zařízení):

Projektant pozemkových úprav:
(Souhlas, razítko a podpis)

Projektant zařízení (autor realizačního projektu):
(Souhlas, razítko a podpis)

Dodavatelská firma/název:
(Souhlas, razítko a podpis)

IČ:

Stručné hodnocení pozemkového úřadu:

Kontaktní jméno pracovníka pozemkového úřadu:

Datum:

Potvrzení úhrady prezentačního poplatku:

Razítko, podpis

Ukázky nominovaných opatření do soutěže za rok 2007

Zahájení výstavby úseku „přemostění strže“ v k.ú. Černikovice (PÚ Plzeň-sever)

Celkový pohled na dokončené „přemostění strže“

*Polní cesta C2 v k.ú. Střednice
(Pozemkový úřad Mělník)*

*Polní cesta C2 v k.ú. Střednice
(Pozemkový úřad Mělník)*